

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ

Ε. Κ. Κ.

Η ΝΕΑ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Οι 'Αναγκαστικοί Νόμοι 1800/1939 και 1849/1939
και αι αιτιολογικαὶ αὐτῶν ἐκθέσεις

ΔΙΤΑΞΙΑ ΛΥΚΕΙΑ
ΕΞΑΤΑΞΙΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ
ΤΡΙΤΑΞΙΑ ΑΣΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
1939

ΙΣΤ
ΓΕΝ
1939

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ

514 29-8-39

Η ΝΕΑ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Οι Ἀναγκαστικοὶ Νόμοι 1800/1939 καὶ 1849/1939
καὶ αἱ αἰτιολογικαὶ αὐτῶν ἐκθέσεις

ΔΙΤΑΞΙΑ ΛΥΚΕΙΑ
ΕΞΑΤΑΞΙΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ
ΤΡΙΤΑΞΙΑ ΑΣΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

19065

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
1939

Π ε ρ ί λ η ψ ι ς

Περί τής νέας οργανώσεως τών σχολείων τής Μέσης
Έκπαιδεύσεως.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ & ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ

Πρός τούς κ. κ. Γενικούς Έπιθεωρητάς σχολείων τοῦ Κράτους, Διτήρ Διδασκαλείου Μέσης Έκπαιδεύσεως, Διὰς Πειραμ. Σχολείων Πανμίμων Ἀθηρῶν καὶ Θεσ)νίκης, Γυμνασιάρχας καὶ Διὰς Σχολῶν Μέσης Έκπαιδεύσεως Πρακτικῶν Λυκείων, Ἡμιγυμνασίων, Προγυμνασίων, ἄστικῶν σχολείων, Ἀνωτέρων Παρθεναγωγείων.

Κοινοποιούμεν ὑμῖν κατωτέρω α') τὸν ὑπ' ἀριθ. 1849/1939 Ἀναγκαστικὸν Νόμον «περὶ τῶν Σχολείων Μέσης Έκπαιδεύσεως», δημοσιευθέντα διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 300 τῆς 25 Ἰουλίου 1939 Τεύχος Α' Φ.Ε.Κ. καὶ β') τὸν ὑπ' ἀριθ. 1800/1939 Ἀναγκαστικὸν Νόμον «περὶ Ἀστικῶν Σχολείων ἀμφοτέρων τῶν φύλων», δημοσιευθέντα διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 244 τῆς 17-6-1939 Τεύχος Α' Φ.Ε.Κ. ὡς καὶ τὰς αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις αὐτῶν.

Έπεξηγοῦντες τὰς ἐπερχομένας διὰ τῶν κοινοποιουμένων ὡς ἄνω νόμῳ μεταρρυθμίσεις γνωρίζομεν ἡμῖν τὰ κάτωθι:

Ὁ ρ γ ἄ ν ω σ ι ς σ χ ο λ ε ί ω ν. Γ υ μ ν ἄ σ ι α—Λύκεια. Ὁ τύπος τοῦ ὀκτατάξιου γυμνασίου, τοῦ προγυμνασίου (πεντατάξιου) καὶ τοῦ πεντατάξιου ἄστικῶν σχολείου καταργεῖται. Ὁ ὀκταετής ἐνιαῖος κύκλος μαθημάτων μέσης παιδείας διαχωρίζεται εἰς δύο αὐτοτελεῖς. Ὁ εἰς ἑξατάξιος ὁ δ' ἕτερος διτάξιος. Καὶ οὕτω ἀντὶ τοῦ ἐνιαίου ὀκτατάξιου σχολείου ἰσχύοντι δύο σχολεῖα, τὰ ἑξατάξια γυμνάσια καὶ τὰ διτάξια λύκεια. Θὰ εἶναι δὲ ταῦτα αὐτοτελεῖς σχολεῖα οὐ μόνον ἀπὸ διοικητικῆς ἀπόψεως ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ προγράμματος τῶν διδασκόμενων ἐν αὐτοῖς μαθημάτων.

Τὸ ἑξατάξιον γυμνάσιον θὰ βασίζεται ἐπὶ τετραετοῦς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, τὰ δὲ διτάξια Λύκεια ἐπὶ τοῦ ἑξατάξιου γυμνασίου. Τούτῃσιν ἐν τὴν πρώτην τάξιν τοῦ ἑξατάξιου γυμνασίου θὰ εἰσάγονται οἱ ἀπόφοιτοι τῆς Δ' τοῦ δημοτικοῦ

σχολείου, εις δὲ τὴν Α' τάξιν τοῦ διταξίου Λυκείου οἱ ἀπόφοιτοι τῆς ἕκτης τοῦ ἑξατάξιου γυμνασίου. Οἱ ἀπόφοιτοι τῶν διταξίων λυκείων θὰ δύνανται νὰ εἰσάγωνται εἰς τὰ πανεπιστήμια, τὸ πολυτεχνεῖον, τὴν Στρατιωτικὴν Σχολὴν Ἑυελπίδων, Σχολὴν Ἀεροπορίας καὶ Παιδαγωγικὰς Ἀκαδημίας. Ὡς πρὸς τοὺς ἐπιθυμοῦντας δηλονότι νὰ ἀκολουθήσουν ἀνωτέρας σπουδὰς ἢ διάρκεια τῶν σπουδῶν δὲν μεταβάλλεται. Τὸ σύνολον τῆς στοιχειώδους καὶ μέσης παιδείας παραμένει δωδεκαετής. Οὕτω ὡς πρὸς τὴν βάσιν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως δὲν ἐπέρχεται καμμία τροποποίησις, διότι καὶ ὁ καταργούμενος τύπος τοῦ ὀκτατάξιου γυμνασίου ἐστηρίζετο ἐπίσης ἐπὶ τετραετοῦς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως.

Μὲ τὸν διαχωρισμὸν τοῦ ἐνιαίου ὀκτατάξιου σχολείου εἰς ἑξατάξιον γυμνάσιον καὶ διτάξιον λύκειον, ἐκτὸς τῆς εὐκολίας τῆς διοικήσεως, ἐπέρχεται σπουδαία διαφορὰ ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῶν γυμνασιακῶν σπουδῶν τῶν μαθητῶν οἱ ὅποιοι δὲν πρόκειται ν' ἀκολουθήσουν ἀνωτέρας ἐπιστημονικὰς σπουδὰς. Δι' ἐκείνους δηλαδή οἱ ὅποιοι ἔχουν ἀνάγκη τοῦ ἀπολυτηρίου τοῦ γυμνασίου διὰ τὸν πρακτικὸν αὐτοῦ βίον ἵνα χρησιμοποιήσουν τοῦτο ὡς ἐφόδιον διὰ τὴν βιοπάλην των. Διὰ αὐτοὺς συντομεύεται ὁ χρόνος τῶν γυμνασιακῶν σπουδῶν κατὰ δύο ἔτη. Διότι ἀποπερατώνοντες τὸ νέου τύπου ἑξατάξιον γυμνάσιον, ἦτοι μετὰ δεκαετῆ ἐν συνόλῳ στοιχειώδη καὶ μέσῃ παιδείᾳ, θὰ λαμβάνουν ἀπολυτήριον τῆς αὐτῆς ἀξίας, μὲ τὸ ἀπολυτήριον τὸ ὅποιον μόνον μετὰ δωδεκαετῆ ἐν συνόλῳ στοιχειώδη καὶ μέσῃ παιδείᾳ θὰ ἐλάβανον ἐκ τοῦ τῶς 8) ξίου γυμνασίου. Τὰ διετῆ λυκεία θὰ διαχωρίζωνται ὅπου εἶναι ἀνάγκη εἰς δύο τμήματα, κλασικὰ καὶ πρακτικά. Τὸ πρακτικὸν τμήμα θὰ ἐξυπηρετῆ τὰς ἀνάγκας ὡς ἐξυπηρετεῖ ὁ μέχρι τοῦδε τύπος τοῦ πρακτικοῦ Λυκείου.

Ἀ σ τ ι κὰ Σ χ ο λ ε ῖ α. Παρὰλλήλως πρὸς τὰ γυμνάσια καὶ Λύκεια, ἅτινα ἀποτελοῦν σχολεῖα γενικῆς οὕτως εἰπεῖν μορφώσεως θὰ ὑφίστανται καὶ τὰ ἀστικὰ σχολεῖα. Ὁ κυριώτερος σκοπὸς τῶν ἀστικῶν σχολείων εἶναι ἢ παρὰλλήλως πρὸς γενικὴν τινα μόρφωσιν προπαρασκευὴ διὰ τὸν ἐπαγγελματικὸν καὶ πρακτικὸν καθόλου βίον. Θὰ εἶναι δὲ ταῦτα τῶν σάρων κατευθύνσεων, ἦτοι γεωργικῆς, ἐμπορικῆς, βιοτεχνικῆς ἢ οἰκοκυρικῆς. Τὰ σχολεῖα αὐτὰ θὰ εἶναι τριτάξια βασιζόμενα εἰς ἑξαετῆ στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν. Θὰ εἰσέρχωνται τοῦτέστιν εἰς αὐτὰ μαθηταὶ κάτοχοι ἀπολυτηρίου ἕκτης τάξεως δημοτικοῦ σχολείου.

Ἐννοεῖται ὅτι οἱ ἀπόφοιτοι τῶν τριταξίων τούτων ἀστικῶν σχολείων δὲν θὰ στεροῦνται τῆς δυνατότητος πρὸς περαιτέρω ἐξέλιξιν, διότι θὰ δύνανται νὰ ἐγγράφωνται εἰς μέσας ἐπαγγελματικὰς σχολὰς τῆς αὐτῆς κατευθύνσεως πρὸς τὴν τοῦ ἀστικοῦ σχολείου ἐξ οὗ ἀπεφοίτησαν. Οὕτω ὁ ἀπόφοιτος ἀστικοῦ σχολείου ἐμπορικῆς κατευθύνσεως θὰ δύναται νὰ εἰσά-

γεται εις μέσην ἔμπορικὴν σχολήν, ὁ ἀπόφοιτος ἀστικῶν σχολείων γεωργικῆς κατευθύνσεως εἰς μέσην γεωργικὴν σχολὴν κλπ., αἱ δὲ ἀπόφοιτοι ἀστικῶν σχολείων θηλέων θὰ δύνανται νὰ εἰσάγονται προσέτι καὶ εἰς τὸ διδασκαλεῖον νηπιαγωγῶν καὶ εἰς τὴν Ἀνωτέραν Χαροκόπειον Οἰκοκυρικὴν σχολήν. Οἱ μὴ συνεχίζοντες περαιτέρω σπουδὰς ἀπόλυτριοῦχοι τῶν ἀστικῶν σχολείων θὰ ἔχουν τὰ προσόντα τὰ ὅποια ἔχουν καὶ οἱ τῶν τέως Ἑλληνικῶν σχολείων ἢ Ἡμιγυμνασίων.

Διὰ νεωτέρων νομοθετημάτων πρόκειται νὰ θεσπισθῇ διὰ τοὺς ἀποφοίτους τῶν ἀστικῶν σχολείων καὶ δυνατότης ἀνωτέρας ἀκόμη μορφώσεως διὰ τῆς εἰσόδου μετὰ τὰς εἰς τὰς μέσας ὡς ἀνωτέρω μνημονευθείσας ἐπαγγελματικὰς σχολὰς σπουδᾶς τῶν νὰ εἰσάγονται ὅσοι θέλουν καὶ εἰς ἀνωτέρας σχολὰς ὡς, ἢ Ἀνωτάτη Ἐμπορικὴ, Ἀνωτάτη Γεωπονικὴ, κλπ.

Ἐμπορικὴ Ἐκπαίδευσις. Θὰ γεννηθῶν ἴσως ἀπορία: διατί οἱ κοινοποιηθέντες νόμοι οὐδὲν προβλέπουν περὶ τῆς ἔμπορικῆς ἐκπαίδευσσεως. Ἐπὶ τοῦ φαινομενικοῦ τούτου κενὸν παρέχομεν τὰς ἐξῆς ἐξηγήσεις. Εἶναι ἀληθές ὅτι μὲ τὸ σύστημα τοῦ ὀκτατάξιου γυμνασίου αἱ ἔμπορικαὶ σχολαὶ καθηργήθησαν ὡς τύπος αὐτοτελοῦς σχολείου. Ἡ ἔμπορικὴ ἐκπαίδευσις κατὰ τὸ σύστημα τούτο θὰ παρείχτο διὰ τοῦ ὀκτατάξιου γυμνασίου, διαχωρίζουμένου, ὅπου ὑπῆρχεν ἀνάγκη, ἀπὸ τῆς ἑκτῆς τάξεως εἰς ἔμπορικὸν τμήμα. Οὕτω ἡ ἔμπορικὴ ἐκπαίδευσις θὰ ἐστρεφότο εἰς τὴν ἐξαετῆ κλασικῶν χαρακτῆρος παιδείῃ τῶν ἐξ κατωτέρων τάξεων τοῦ ὀκτατάξιου γυμνασίου. Ἀλλ' ἡ βράσις αὕτη ἐθεωρήθη ἐσφαλμένη. Ἐκρίθη σικοπιμώτερον ὅπως ἡ ἔμπορικὴ ἐκπαίδευσις στηριχθῇ εἰς τὸ ἀστικὸν σχολεῖον, καὶ δὴ εἰς τὸ ἔμπορικῆς κατευθύνσεως ἀστικὸν σχολεῖον. Δεδομένου ὅτι τὸ τριετές ἀστικὸν σχολεῖον ἔμπορικῆς ἐκπαίδευσσεως θὰ ἀρχίσῃ ὑφιστάμενον ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους 1939—40, ἀφ' ὅτου θὰ λειτουργήσῃ ἡ πρώτη τάξις αὐτοῦ, θὰ ὀλοκληρωθῇ δὲ μόλις ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1941—42, ἢ ἐπὶ αὐτοῦ βασιζομένη ἔμπορικὴ σχολὴ δὲν δύναται νὰ λειτουργήσῃ εἰμὴ ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1942—43, ἀπὸ τοῦ ὁποίου θὰ πρέπει νὰ ἀρχίσῃ λειτουργοῦσα ἡ πρώτη τάξις αὐτῆς. Μέχρι τοῦ ἔτους τούτου θέλουσιν ἐκδοθῆ τὰ ἀναγκαῖα νομοθετήματα, δι' ὧν θὰ οργανωθῶσι ἔμπορικαὶ σχολαὶ τριτάξια: συμπληροῦσα: μετὰ τῶν ἔμπορικῆς κατευθύνσεως τριτάξιων ἀστικῶν σχολείων ἐξαετῆ κύκλον ἔμπορικῆς ἐκπαίδευσσεως. Ἐν τῷ μεταξῦ ἡ ἔμπορικὴ ἐκπαίδευσις θὰ ἐξυπηρετεῖται μὲ τὰς ἐξατάξιους ἔμπορικὰς σχολὰς. Καὶ εἶνε ἀληθές ὅτι αἱ ἐξατάξια ἔμπορικαὶ σχολαὶ καταργοῦνται, ἀλλὰ ἡ τμηματικὴ κατάργησις αὐτῶν (ἀπὸ τοῦ σχολ. ἔτους 1939—40 καταργεῖται ἡ Α' τάξις ἀπὸ τοῦ 1940—41 ἢ Β', ἀπὸ δὲ τοῦ 1941—42 καὶ ἡ Γ') θ' ἀναπληροῦται διὰ τῆς προοδευτικῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀστικοῦ σχο-

λείου ἐμπορικῆς κατευθύνσεως, (ἡ Α' τάξις αὐτοῦ θὰ ἀρχίσῃ λειτουργοῦσα ἀπὸ τοῦ σχολ. ἔτους 1939—40, ἡ Β' ἀπὸ τοῦ 1940—41, ἡ δὲ Γ' ἀπὸ τοῦ 1941—42).

Μικτῆς φοιτήσεως. Καὶ διὰ τὰ νέου τύπου ἑξατάξια γυμνάσια θεσπίζεται κατ' ἀρχὴν ἀπαγόρευσις τῆς μικτῆς φοιτήσεως. Θὰ ἰδρυθοῦν δηλονότι ἴδια σχολεῖα δι' ἑκάτερον τῶν φύλων. Δὲν ἀποκλείεται ὅμως ἀπολύτως ἡ δυνατότης τῆς μικτῆς φοιτήσεως ὅπου διὰ τεχνικούς λόγους δὲν εἶναι ἐφικτὴ ἡ λειτουργία ἰδίου γυμνασίου θηλέων. Κατὰ τὰς αὐτὰς περιπτώσεις ἐπιτρέπεται ἡ συμφοίτησις ἀρρένων καὶ θηλέων καὶ εἰς τὰ Λύκεια καὶ τὰ ἀστικά σχολεῖα.

Ὅπου ἐπιτρέπεται συμφοίτησις τὰ τε ἄρρενα καὶ τὰ θήλεα ἀκολουθοῦν τὸ αὐτὸ πρόγραμμα. Τὸ πρόγραμμα ὅμως τῶν ἰδίων σχολείων θηλέων θὰ διαφέρει ὡς πρὸς τινὰ σημεῖα τοῦ ἀντιστοίχου σχολείου τῶν ἀρρένων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ προσαρμόζεται πρὸς τοὺς ἰδιαιτέρους σκοποὺς τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν θηλέων. Τὰ ἀστικά μάλιστα σχολεῖα θηλέων θὰ δύνανται νὰ λαμβάνουν καὶ ἰδιαιτέραν κατευθύνσιν οἰκοκυρικὴν καὶ γυναικείων τεχνῶν.

Ἀριθμὸς εἰσακτέων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰσακτέων εἰς τὰ νέου τύπου ἑξατάξια γυμνάσια δὲν περιορίζεται καθ' ὄν τρόπον περιορίζετο διὰ τὰ καταργούμενα ὀκτατάξια γυμνάσια.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰσακτέων εἰς τὴν πρώτην τάξιν θὰ ὀρίζεται δι' ἑκάστον γυμνάσιον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς χωρητικότητος τοῦ διδασκτηρίου ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ἐκπαιδευτικὰς ἀνάγκας. Οὕτω διὰ τὸν ὀρισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰσακτέων δὲν θὰ παύσῃ ἀποκλειστικὸν ρόλον ἡ χωρητικότης τοῦ διδασκτηρίου ἀλλὰ θὰ ἐπιδράσῃ καὶ ἡ ἐκπαιδευτικὴ ἀνάγκη ἢ ἐξυπηρετεῖ τὸ σχολεῖον. Ἡ ἐκτίμησις τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἀνάγκης καὶ τῆς χωρητικότητος τοῦ διδασκτηρίου ἐπαφίεται εἰς ἡμᾶς τῇ προτάσει τοῦ οἰκείου ἐποπτικοῦ συμβουλίου.

Δέον νὰ καταβληθῇ ἰδιαιτέρα προσπάθεια ὅπως ἅμα τῇ ἀνακοινώσει τῆς ἰδρύσεως τῶν νέων γυμνασίων ὑποβληθῶσιν ἐγκαίρως αἱ σχετικαὶ προτάσεις τῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων εἰς τρόπον ὥστε νὰ κατορθωθῇ ὁ συμφώνως τῷ νόμῳ ἐντὸς τοῦ Ἀυγούστου καθορισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς ἑκάστον γυμνάσιον εἰσακτέων.

Εἰς τὰ Λύκεια ὅμως δὲν δύναται νὰ εἰσάγωνται μαθηταὶ περισσότεροι τῶν 60 εἰς ἑκάτερον τῶν τμημάτων.

Ἀντιθέτως διὰ τὰ ἀστικά σχολεῖα οὐδεὶς ὀρίζεται περιορισμὸς κατ' ἀριθμὸν τῶν εἰσακτέων μαθητῶν.

Εἰσιτήριοι ἐξετάσεις. Αἱ προθεσμίαι διεξαγωγῆς εἰσιτηρίων ἐξετάσεων δὲν ὑφίστανται οὐδεμίαν τροποποίησιν. Οὕτω θέλουσιν ἐνεργηθῆναι εἰσιτήριοι ἐξετάσεις καὶ κατὰ τὸν Ἰούλιον (1—5) καὶ κατὰ τὸν Σεπτέμβριον (20—24). Ἡ προθεσμία ὑποβολῆς δικαιολογητικῶν συμμετοχῆς εἰς τὰς εἰσιτηρίους τοῦ Ἰουλίου λήγει τὴν 28 Ἰουνίου. Τὸσον διὰ τὰ

γυμνάσια ὅσον καὶ διὰ τὰ ἀστικά σχολεῖα. Μολονότι ἡ ἰδρυσις τῶν νέων σχολείων (ἐξαταξίων γυμνασίων, λυκείων καὶ ἀστικῶν σχολείων) δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἔχη συντελεσθῆ πρό τοῦ Ἰουλίου, αἱ εἰσιτήριοι ἐξετάσεις τῆς α' (θερινῆς) ἐξεταστικῆς περιόδου δὲν ἀνεβλήθησαν. Διὰ ταῦτα τὰ ἤδη ὑφιστάμενα ὀκτατάξια γυμνάσια, καὶ τὰ προγυμνάσια διετάχθησαν νὰ δεχθῶσιν, ὡς καὶ πέρυσι, ἀποφοίτους τῆς τετάρτης δημοτικῆς εἰς εἰσιτήριον ἐξέτασιν, τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὁποίας θὰ ἐξαχθοῦν μετὰ τὸ πέρας καὶ τῶν εἰσιτηρίων τῆς β' (φθινοπωρινῆς) ἐξεταστικῆς περιόδου. Ἡ ὕλη καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐξετάσεως εἶναι ὁ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀρ. 50860)7-6-1938 ἀπαράσεως ὀριζόμενος. Καὶ ἐφ' ὅσον ἀντὶ τῶν ὀκταταξίων γυμνασίων καὶ προγυμνασίων ἰδρυθῶσιν ἐξατάξια γυμνάσια οἱ ἐξετασθησόμενοι θὰ εἰσαχθῶσιν, ἐπιτυχάνοντες, εἰς τὴν Α' τοῦ νέου ἐξαταξίου γυμνασίου. Εἰς ἣν περίπτωσιν τὸ ἐνεργῆσαν κατὰ Ἰούλιον εἰσιτήριον ἐξέτασιν σχολεῖον δὲν ἀντικατασταθῆ με ἐξατάξιον οἱ ἐπιτυχῶς ὑποστάντες τὴν εἰσιτήριον ἐξέτασιν θὰ εἰσαχθῶσιν εἰς ἕτερον, τὸ πλησιέστερον, ἐξατάξιον γυμνάσιον.

Καὶ τὰ ὑφιστάμενα ἤδη πεντατάξια ἀστικά σχολεῖα ἐνήργησαν εἰσιτηρίους ἐξετάσεις κατὰ Ἰούλιον. Ἐδέχθησαν ὅμως δι' εἰσιτήριον ἐξέτασιν οὐχὶ μαθητὰς ἀποφοίτους τῆς τετάρτης τάξεως τοῦ δημοτικῆς ἀλλ' ἀποφοίτους τῆς ἕκτης τοῦ δημοτικῆς σχολείου, προοριζόμενους διὰ τὴν πρώτην τοῦ νέου τύπου τριτάξιου ἀστικῆς σχολείου. Ὁ τρόπος τῆς τοιαύτης εἰσιτηρίου ἐξετάσεως ὡς καὶ ἡ ὕλη ἐφ' ἧς ἔδει νὰ ἐξετασθῶσιν οἱ ὑποψήφιοι ὀρίσθησαν διὰ τῆς ἡμετέρας ὑπ' ἀριθ. 61449 ἐ. ἔ. πρὸς τοὺς Γενικοὺς Ἐπιθεωρητὰς ἐγκυκλίου διαταγῆς.

Εἰς ἣν περίπτωσιν τὸ ἐνεργῆσαν τοιαύτας εἰσιτηρίους ἐξετάσεις πεντατάξιον ἀστικὸν σχολεῖον δὲν ἀντικατασταθῆ με νέου τύπου τριτάξιον, οἱ ἐπιτυχόντες ἐκ τῶν ἐξετασθέντων μαθηταὶ θὰ δύνανται νὰ φοιτήσωσιν εἰς ἕτερον γειτονικὸν τριτάξιον ἀστικὸν σχολεῖον.

Κ α τ α κ τ ῆ ρ ι ο ἰ ἐ ξ ε τ ᾶ σ ε ι ς. Ἐκτὸς τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων ἃς ὑφίστανται οἱ ἀπόφοιτοι τῆς τετάρτης τάξεως τοῦ δημοτικῆς σχολείου θὰ διεξαχθοῦν καὶ κατατακτήριοι ἐξετάσεις διὰ τὴν δευτέραν τάξιν τοῦ νέου ἐξαταξίου γυμνασίου. Αἱ ἐξετάσεις αὗται θὰ γίνονιν μόνον τὸν Σεπτέμβριον καὶ θὰ μετέχουν εἰς αὐτὰς οἱ ἀπόφοιτοι τῆς πέμπτης ἢ τῆς ἕκτης τάξεως τοῦ δημοτικῆς σχολείου. Εἶναι δὲ καὶ τοῦτο καινοτομία τῆς διὰ τῶν κοινοποιουμένων νόμων ἐπερχομένης μεταρρυθμίσεως, διότι εἰς τὰ ὀκτατάξια γυμνάσια ἢ εἰς τὰ πεντατάξια προγυμνάσια οἱ ἀπόφοιτοι τῆς πέμπτης καὶ ἕκτης δημοτικῆς δὲν ἐδικαιούντο παρὰ μόνον εἰς τὴν πρώτην τάξιν νὰ εἰσαχθοῦν ὅπως καὶ οἱ ἀπόφοιτοί τῆς τετάρτης τάξεως τοῦ δημοτικῆς.

Π α λ α ἰ ᾶ σ χ ο λ ε ῖ α. Δέον νὰ σημειωθῆ ὅτι ἡ ἰδρυσις τῶν νέων ἐξαταξίων γυμνασίων δὲν πρόκειται νὰ ἐπιφέρει

τὴν ἀπότομον ἐξ ὀλοκλήρου κατάργησιν τῶν παλαιοῦ τύπου ἑξαταξίων γυμνασίων, ἑξαταξίων πρακτικῶν λυκείων, ἑξαταξίων Σχολῶν Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, διταξίων ἡμιγυμνασίων καὶ ἑξαταξίων Ἐμπορικῶν Σχολῶν. Τῶν σχολείων τούτων ἡ κατάργησις θὰ χωρήσῃ τμηματικῶς ὡς ἤδη ἔχει καθορισθῆ ὑπὸ τῶν πρὸ τῶν κοινοποιουμένων διὰ τῆς παρουσίας νόμων ἰσχυροῦν διατάξεων. Τούτέστι τὰ σχολεῖα ταῦτα, τὰ ὅποια κατὰ τὸ λῆγον σχολικὸν ἔτος ἐλειτούργησαν μὲ ὄλας τὰς τάξεις των, τὸ ἐπόμενον σχολικὸν ἔτος 1939—40 θὰ λειτουργήσουν χωρὶς τὴν Α' τάξιν, τὸ σχολικὸν ἔτος 1940—41 χωρὶς τὴν Β' τάξιν καὶ οὕτω καθεξῆς καθ' ἕκαστον τῶν ἐφεξῆς ἐτῶν θὰ ἐκλίπη ἀνὰ μία, ἢ κατωτέρα, τάξις μέχρις ὀλοσχεροῦς καταργήσεως, ἤτις θὰ ἐπέλθῃ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1943—44.

Ἡ σκοπιμότης τῆς τοιαύτης τμηματικῆς καταργήσεως εἶναι προφανής. Οἱ μαθηταὶ οἱ εἰσαχθέντες εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ ἑξαταξίου παλαιοῦ συστήματος δεόν ν' ἀποπερατώσουν τὰς σπουδὰς των μὲ τὸ διὰ τὸ σχολεῖον τοῦτο καθωρισμένον πρόγραμμα.

Τὰ νέα σχολεῖα. Ὁ λόγος, ὁ ὁποῖος δικαιολογεῖ τὴν τμηματικὴν κατάργησιν τῶν παλαιῶν σχολείων, ἐπιβάλλει τὴν ἰδρύσιν τῶν νέων σχολείων προοδευτικῶς κατὰ μίαν τάξιν καθ' ἕκαστον σχολικὸν ἔτος. Τὸ πρόγραμμα τῶν νέων τούτων σχολείων δὲν πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῆ εἰμὴ διὰ τοὺς μαθητὰς τοὺς εἰσαχθέντας εἰς αὐτὰ ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἰδρύσεώς των. Διὰ τοῦτο ὠρίσθη ὅπως κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1937—38 λειτουργήσῃ ἡ Α' τοῦ ὀκταταξίου, ἀπὸ τοῦ 1938—39 δὲ ἡ Α' καὶ Β' τάξεις. Ἦδη μὲ τὴν ἰδρύσιν τοῦ νέου τύπου σχολείου, τοῦ νέου δηλονότι ἑξαταξίου, αἱ Α' καὶ Β' τάξεις τοῦ ὀκταταξίου θ' ἀποτελέσουν τὰς Α' καὶ Β' τάξεις τοῦ νέου τύπου ἑξαταξίου γυμνασίου. Διὰ τὴν τοιαύτην μετατροπὴν οὐδεμία ὑφίσταται δυσχέρεια διότι ὡς πρὸς τὰς τάξεις ταύτας τὸ πρόγραμμα δὲν πρόκειται νὰ μεταβληθῆ οὐσιωδῶς τοῦλάχιστον. Ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ δὲ ἔτους 1939—40 θὰ ἔπρεπε νὰ προστεθῆ εἰς τὸ ὀκτατάξιον καὶ ἡ Γ' τάξις, ἀλλ' ἡ τάξις αὕτη θὰ ἀποτελέσῃ τὴν Γ' τάξιν τοῦ νέου ἑξαταξίου γυμνασίου, δι' ὃ καὶ τὰ νέα ἑξατάξια γυμνάσια θὰ λειτουργήσουν κατὰ τὸ προσεχὲς σχολικὸν ἔτος μὲ τὰς Α', Β' καὶ Γ' τάξεις του. Ἡ ὀλοκλήρωσις τοῦ νέου ἑξαταξίου γυμνασίου θὰ συντελεσθῆ ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1942—43. Τὸ λυκεῖον θὰ ἀρχίσῃ νὰ λειτουργῆ ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1943—44 μὲ τὴν Α' τάξιν του, ἀπὸ δὲ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1944—45 μὲ ἀμφοτέρας τὰς τάξεις.

Τὰ νέα τριτάξια ἀστικά σχολεῖα θὰ λειτουργήσουν ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1939—40 μὲ τὴν Α' τάξιν, θὰ ὀλοκληρωθῶν ἐξ ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1941—42.

Οἱ μαθηταί. Οἱ μαθηταὶ τῶν δύο κατωτέρων τάξεων τοῦ τέως ὀκτατάξιου γυμνασίου καὶ προγυμνασίου θὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὸ νέον ἑξατάξιον γυμνάσιον. Οἱ προαχθέντες ἐκ τῆς Α' τοῦ ὀκτατάξιου εἰς τὴν Β' τοῦ νέου ἑξατάξιου, οἱ δὲ προαχθέντες ἐκ τῆς Β' τοῦ ὀκτατάξιου εἰς τὴν Γ' τοῦ ἑξατάξιου. Οἱ ἀπορριφθέντες τῆς Α' τοῦ ὀκτατάξιου θὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὴν Α' τοῦ νέου ἑξατάξιου, οἱ δὲ ἀπορριφθέντες τῆς Β' τοῦ ὀκτατάξιου εἰς τὴν Β' τοῦ νέου ἑξατάξιου.

Πρόνοια ἐπίσης λαμβάνεται καὶ διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν καταργουμένων δύο κατωτέρων τάξεων τῶν τέως πεντατάξιων ἀστικῶν σχολείων. Οὕτω οἱ προαχθέντες ἐκ τῆς Α' τάξεως ἢ θὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὴν ἐκτὴν τάξιν τοῦ δημοτικοῦ ἢ, κατόπιν εὐδοκίμων κατατακτηρίων ἐξετάσεων, εἰς τὴν Β' τάξιν τοῦ νέου ἑξατάξιου γυμνασίου. Οἱ προαχθέντες ἐκ τῆς Β' τάξεως τοῦ πεντατάξιου ἀστικοῦ ἢ θὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὴν Α' τάξιν τοῦ νέου τριτάξιου, ἢ, κατόπιν εὐδοκίμων κατατακτηρίων ἐξετάσεων, εἰς τὴν Γ' τοῦ νέου ἑξατάξιου γυμνασίου. Οἱ ἀπορριφθέντες μαθηταὶ τῆς Α' τοῦ τέως πεντατάξιου ἀστικοῦ θὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὴν Ε' τοῦ δημοτικοῦ, οἱ δὲ ἀπορριφθέντες τῆς Β' ὅπου οἱ προαχθέντες τῆς Α'.

Οἱ ἀπορριφθέντες μαθηταὶ τῆς Α' τάξεως τοῦ παλαιοῦ τύπου ἑξατάξιου Γυμνασίου, Πρακτικοῦ Λυκείου, Σχολείου Μέσης Ἐκπαίδευσεως ἢ διτάξιου Ἡμιγυμνασίου θὰ ἐγγραφοῦν κατὰ τὰ ἤδη καθωρισμένα εἰς τὴν Γ' τάξιν τοῦ νέου ἑξατάξιου γυμνασίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἰουλίου 1939.

Ὁ Ὑφυπουργὸς

Ν. ΣΠΕΝΤΖΑΣ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

ἐπὶ τοῦ σχεδίου Νόμου «περὶ τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως».

Π ρ ὀ ς

τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα

Μεγαλειότατε,

Ἐλάχιστα ἔτη μετὰ τὴν ἰδρύσιν τοῦ Κράτους, ἤτοι ἤδη κατὰ τὸ 1836, κατεβλήθη ὑπὲρ αὐτοῦ μέριμνα διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως. Διὰ Διατάγματος τοῦ ἔτους τούτου ἐθεσπίσθη ἑπταετής μέση ἐκπαίδευσις, παρεχομένη διὰ δύο ἐπαλλήλων σχολείων, ἐνὸς κατωτέρου τριετοῦς, τοῦ κληθέντος Ἑλληνικοῦ σχολείου, τὸ ὁποῖον, αὐτοτελὲς ὄν, ἐμόρφωνε τοὺς μὴ ἐφιεμένους μὲν ἀνωτέρων καὶ εἰδικῶν ἐπιστημονικῶν σπουδῶν, ἐπιθυμοῦντας δ' ὅμως νὰ τύχωσιν πληρεστέρας γενικῆς μορφώσεως, ἀπαραιτήτου διὰ πᾶσαν ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀξιόλογον πρακτικὴν δράσιν, καὶ ἐνὸς ἀνωτέρου τετραετοῦς, τοῦ κληθέντος Γυμνασίου, τὸ ὁποῖον, παραλαμβάνον τοὺς ἐπιλέκτους τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου, ἀφ' ἐνὸς μὲν συνεπλήρωνε τὴν ὑπὸ τούτου παρασχεθεῖσαν γενικὴν μόρφωσιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ προπαρασκευάζε τοὺς τροφίμους του διὰ τὴν μέλλουσαν αὐτῶν ἐνασχόλησιν μὲ ἀνωτέρας καὶ εἰδικῆς ἐπιστημονικῆς σπουδᾶς. Ὀλίγον δ' ὅμως χρόνον μετὰ τὴν ὡς ἀνωτέρω ὀργάνωσιν τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως ἤρχισαν νὰ διαγιγνώσκωνται σοβαρὰ ἐν αὐτῇ ἀτέλειαι. Πρὸ παντὸς κατενοήθη, ὅτι δὲν ἐπῆρκον ἐπτά μόνον ἔτη εἰς τὴν Μέσην Ἐκπαίδευσιν, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τοὺς ὑπὲρ αὐτῆς ἐπιδιωκομένους σκοπούς. Ἐξ ἄλλου διεπιστώθη, ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων παρεχομένη γενικὴ μόρφωσις εἰς τοὺς μὴ ἐπιθυμοῦντας νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς ἀνωτέρας εἰδικῆς σπουδᾶς ἦτο πενιχρά, πενιχροτάτη, μὴ ἐπαρκoῦσα δι' οἰανδήποτε ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀξιολογωτέραν πρακτικὴν δράσιν.

Μολονότι δ' ὅμως λίαν ἐνωρίς ἐγίναν ἀντιληπταὶ αἱ ἀτέλειαι ἐν τῷ κρατοῦντι συστήματι τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, οὐχ ἤττον ἐδέησε νὰ παρέλθῃ σχεδὸν εἰς ὀλόκληρος αἰὼν, διὰ νὰ ἐπιχειρηθῇ μεταρρυθμίσις αὐτοῦ. Ἡ μεταρρυθμίσις ἐγίνε μόλις κατὰ τὸ 1929 διὰ τοῦ Νόμου 4373 «περὶ διαρρυθμίσεως τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως».

Διὰ τοῦ Νόμου τούτου ἰδρύοντο θτάξια Γυμνάσια, βασιζόμενα ἐπὶ βετοῦς στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως. Μὲ τὴν ἐν λόγω μεταρρυθμίσειν ἀτυχῶς, ἀντὶ νὰ ἀρθῶσιν, ἐπηρξήθησαν αἱ ἀτέλειαι τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως. Μολονότι τὰ ἔτη τῆς συνολικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐγίναν ἀπὸ 11, ὅσα ἦσαν ἕως τότε, 12, οὐχ ἤττον τὰ ἔτη τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ἀντὶ νὰ αὐ-

ἔηθῶσι, ὅπως ὅλοι προσεδόκων, ἐμειώθησαν κατὰ 1, οὕτω δ' ἡ ἐκπαίδευσις αὕτη ἀπέβη ἐπὶ μᾶλλον ἀνίκανος, ὅπως ἐκπληρώσῃ τοὺς ὑπ' αὐτὴν ἐπιδικωκομένους σκοπούς, ἰδιαίτερος δὲ τὴν ἐπιστημονικὴν προπαρασκευὴν τῶν ἐφευμένων ἀνωτέρων εἰδικῶν σπουδῶν. Ἡ προπαρασκευὴ ἄλλως αὕτη, ἔστω καὶ πενιχρὰ, δὲν ἐδίδετο εἰς μόνους τοὺς δεσμούς δι' ἀνωτέρας σπουδᾶς, ἀλλ' εἰς πάντας τοὺς τροφίμους τῶν Γυμνασίων, οἵτινες οὕτως εἴπειν διὰ τῆς βίας ὠθοῦντο εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς σπουδὰς, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἦσαν δεξιοὶ δι' αὐτὰς ἢ διὰ διαφόρους λόγους δὲν ἐπεθύμουν νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς ταύτας.

Τὰς σημαντικὰς ὡς ἀνωτέρω ἀτελείας τοῦ Νόμου 4373 ἐπεδίωξε νὰ ἄρῃ καὶ αἶρει ἐν πολλοῖς ὁ Α. Ν. 770 τοῦ 1937 «περὶ σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσως», δι' οὗ ἡ Μ. Ἐκπαίδευσις ἀπὸ βατοῦς γίνεται δετῆς. Ἰδρύνονται δὲ εἰς κατώτερος κύκλος σχολείων Μ. Ἐκπαίδευσως, πεντατάξια, ἀποσκοπῶν κυρίως εἰς τὴν παροχὴν πληρεστερας γενικῆς μορφώσεως, καὶ εἰς ἀνώτερος τριτάξιος, ἀποβλέπων ἰδίως εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν προπαρασκευὴν τῶν ἐφευμένων νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς ἀνωτέρας εἰδικὰς σπουδὰς. Καὶ ὁ Νόμος ὅμως οὗτος, μολοντόι ἦρε τὰς κυριωτέρας ἀτελείας τῶν πρὸ αὐτοῦ Νόμων καὶ ἔδωκεν εἰς τὴν Μέσην Ἐκπαίδευσιν τὴν προσήκουσαν εἰς αὐτὴν θέσιν, δὲν εἶναι ἄμοιρος ἀτελειῶν. Μία τῶν ἀτελειῶν τούτων εἶναι, ὅτι ἡ πενταετής εἰς τὰ κατώτερα σχολεῖα τῆς Μ. Ἐκπαίδευσως φοίτησις δὲν εἶναι ἐπαρκῆς, διὰ νὰ προσδώσῃ τὴν ἀπαραίτητον διὰ τὸν πρακτικὸν βίον γενικὴν μόρφωσιν εἰς τοὺς μὴ ἐφευμένους νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς ἀνωτέρας ἐπιστημονικὰς σπουδὰς. Ἐτέρα ἀτέλειά του εἶναι, ὅτι εἰς τὰ ἀνώτερα τριετῆ σχολεῖα τῆς Μ. Ἐκπαίδευσως γίνονται δεκτοὶ πάντες οἱ ἀπόφοιτοι τῶν κατωτέρων πενταετῶν, ἀδιάφορον ἂν δὲν εἶναι ἐπιδέξιοι δι' ἀνωτέρας ἐπιστημονικὰς σπουδὰς.

Τὰς ἀτελείας τοῦ ἀνωτέρω νόμου φιλοδοξεῖ νὰ ἄρῃ τὸ προκείμενον σχέδιον Νόμου «περὶ τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσως», δι' οὗ ἡ μὲν Μέση Ἐκπαίδευσις θεσπίζεται ὀκταετής, ἰδρύνονται δὲ εἰς κατώτερος κύκλος σχολείων Μ. Ἐκπαίδευσως, ἑξαετής, ὁ τῶν Γυμνασίων, ἀποσκοπῶν κυρίως εἰς τὴν παροχὴν πλήρους γενικῆς μορφώσεως, καὶ εἰς ἀνώτερος διτάξιος, ὁ τῶν Λυκείων, ἀποσκοπῶν κυρίως νὰ προπαρασκευάσῃ τοὺς ἐπιλέκτους τῶν Γυμνασίων, τοὺς ἐφευμένους ἀνωτέρων εἰδικῶν σπουδῶν. Τὰ πλεονεκτήματα, τὰ ὅποια παρουσιάζει τὸ ἐν λόγῳ σχέδιον Νόμου εἶναι συντόμως τὰ ἀκόλουθα :

α) Θεσπίζει τὴν Μέσην Ἐκπαίδευσιν ὀκταετῆ.

β) Διευκολύνει εἰς πάντας τοὺς μὴ ἐπιθυμοῦντας μὲν νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς ἀνωτέρας ἐπιστημονικὰς σπουδὰς, ποθοῦντας δ' ὅμως νὰ ἔχωσιν ὅσον τὸ δυνατόν ἀρτιωτέραν γενικὴν μόρφωσιν, χρήσιμον διὰ τὴν ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ θρασίν των,

δίδον ἅμα εἰς αὐτοὺς πάντα τὰ δικαιώματα, τὰ ὅποια εἶχον οἱ ἀπόφοιτοι τῶν παλαιότερων ἑταξίων καὶ θταξίων Γυμνασίων, πλὴν τοῦ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὰς Ἀνωτάτας ἐπιστημονικὰς σχολὰς.

γ) Διευκολύνει τὴν παροχὴν πλήρους γενικῆς μορφώσεως, ἀνθρωπιστικῆς καὶ πραγματικῆς διὰ τῶν διετῶν Λυκείων, τὴν ἀρτίαν ἐπιστημονικὴν προπαρασκευὴν εἰς πάντας τοὺς ἐπιλέκτους τῶν Γυμνασίων, τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς ἀνωτέρας εἰδικὰς σπουδὰς, καλλιεργουμένας ἐν ταῖς ἀνωτάτοις ἐκπαιδευτικαῖς ἰδρύμασι.

δ) Διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀπόκτησιν ἀρτίων ἐπιστημόνων, ἐπιφυλάσσει εἰς μόνον τὸ Κράτος τὸ δικαίωμα τῆς ἰδρύσεως τῶν ἀνωτέρω σχολείων τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως, ἧτοι τῶν Λυκείων.

Διὰ πάντας τοὺς ἀνωτέρους λόγους εὐελπιστοῦμεν, ὅτι τὸ προκείμενον σχέδιον Νόμου θέλει τύχει τῆς Ὑψηλῆς Ἐγκρίσεως Ὑμῶν.

Ἀθῆναις τῆς . . . Ἰουνίου 1939.

Ἐλλάδῃς τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος
θεράπων

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου
καὶ Ὑπουργὸς τῶν Ἐκπαιδευμάτων καὶ Ἐθν. Παιδείας
ΙΩ. ΜΕΤΑΞΑΣ

Ἀναγκ. Νόμος ὑπ' ἀριθ. 1849. 1939

Περὶ τῶν σχολείων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

(Ἐφημ. Κυβερν. 300) 25-7-1939)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσταμεν καὶ διατάσσομεν:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 1.

Ἡ Μέση Ἐκπαίδευσις σκοπεῖ τοῦτο μὲν νὰ παράσχη πλήρη γενικὴν μόρφωσιν, ἀνθρωπιστικὴν καὶ πραγματικὴν, ἀπαραίτητον διὰ πᾶσαν ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀνωτέραν πρακτικὴν δράσιν, τοῦτο δὲ νὰ προπαρασκευάσῃ ἐπιστημονικῶς τοὺς ἐπιφερόμενους

άνωτέρων ειδιχών σπουδών, καλλιεργουμένων εν τῆς άνωτάτοις εκπαιδευτικοῖς ιδρύμασι. Ἐπιδιώκει δ' αὐτὴ τὴν πλήρωσιν τῶν άνωτέρω σκοπῶν διὰ τῆς άρμονικῆς καὶ συμμέτρου ἀναπτύξεως τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος τῶν τροφίμων αὐτῆς ἐν τῷ πλασιῶ τῶν ὑγιῶν άρχῶν, ἐφ' ὧν βασίζεται τὸ Ἑλληνικόν Κράτος.

Ἄρθρον 2.

1. Σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως εἶναι:

α) Τὰ Γυμνάσια.

β) Τὰ Λύκεια.

2. Ὡς σχολεῖα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως νοοῦνται καὶ τὰ γυμνάσια καὶ Λύκεια τῶν Πειραματικῶν Σχολείων τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, τὰ Πρότυπα τοῦ Διδασκαλείου Μ. Ἐκπαιδεύσεως, αἱ Ἱερτικαὶ Σχολαί, τὸ Διδασκαλεῖον Νηριαγωγῶν Καλλιθέας καὶ ἡ Χαρακόπειος Α. Οἰκοκυρικῆ Σχολή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Γυμνάσια.

Ἄρθρον 3.

1. Τὰ Γυμνάσια περιλαμβάνουσιν ἕξ ἐνιαυσίας τάξεις, εἰς τὴν πρώτην τάξιν τῶν ὁποίων γίνονται δεκτοὶ πρὸς ἐγγραφήν μαθηταὶ κεκτημένοι ἐνδεικτικὸν προαγωγῆς ἐκ τῆς Δ' τάξεως δημοσίου ἢ ιδιωτικοῦ σχολείου Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως κατόπιν εὐδοκίμων εἰσιτηρίων ἐξετάσεων, εἰς δὲ τὴν δευτέραν οἱ κεκτημένοι ἐνδεικτικὸν Πέμπτης τοῦλάχιστον τάξεως δημοσίου ἢ ιδιωτικοῦ σχολείου στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως κατόπιν εὐδοκίμων κατατακτικῶν ἐξετάσεων.

2. Οἱ μὴ γινόμενοι δεκτοὶ κατὰ τὴν εἰσιτήριον εἰς τὸ Γυμνάσιον δοκιμασίαν ὑποχρεοῦνται νὰ συμπληρώσων τὴν ἐν τῷ δημοτικῷ σχολείῳ φοίτησιν, ἐφαρμοζομένων δι' αὐτοὺς τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως διατάξεων, δικαιοῦνται δ' οὐχ ἤττον νὰ ὑφίστανται μεθ' ἕκαστον ἐφεξῆς ἔτος φοιτήσεως ἐν τῷ δημοτικῷ σχολείῳ τὴν εἰσιτήριον διὰ τὸ Γυμνάσιον δοκιμασίαν.

Ἄρθρον 4.

1. Διὰ Βασιλικῆς Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Ὀρθοκρυμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Οἰκοκυρικῶν, θέλουσι καθριθῆναι ὁ ἀριθμὸς τῶν ιδρυθησομένων Γυμνασίων, ὡς καὶ αἱ πόλεις εἰς ἃς θὰ λειτουργήσων ταῦτα. Καθ' ὅμοιον τρόπον καταργεῖται πᾶν γυμνάσιον, τοῦ ὁποίου ὁ μέσος ὄρος τῶν κατὰ τὴν τελευταίαν διετίαν ἐξετασθέντων μαθητῶν εἶναι ἐλάττω τῶν 120. Ὁ άνωτέρω μέσος ὄρος δὲν ἰσχύει διὰ τὴν κατάργησιν γυμνασίου συντηρουμένου ὑπὸ Δήμου, Κοινότητος ἢ κοινωφελῶν ιδρυμάτων.

2. Πᾶσα τάξις Γυμνασίου ἔχουσα πλείονα τῶν 60 μαθητῶν διαιρεῖται εἰς τμήματα, ὧν ἕκαστον δέον νὰ μὴ περιλαμβάνῃ μαθητὰς, ὑπερβαίνοντας τὸν ἀνωτέρω ἀριθμὸν.

3. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ κατάργησις πλείονων τοῦ ἐνὸς Γυμνασίων ἐν τῷ αὐτῷ νομῷ καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ σχολικὸν ἔτος.

4. Τὸ σύνολον τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν δαπάναις τοῦ Δημοσίου συντηρουμένων γυμνασίων, Λυκείων καὶ Ἀστικῶν σχολείων, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς τρεῖς χιλιάδας τριάκοντα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀργανικῶν θέσεων τοῦ προσωπικοῦ τούτου κατὰ εἰδικότητα καὶ βαθμὸς ὁρισθῆσεται διὰ Βασιλικῆς Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Οἰκονομικῶν μετὰ γνώμην τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐκπαιδεύσεως. Εἰς τὸν ὡς ἄνω ἀριθμὸν περιλαμβάνεται καὶ τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τῶν τμηματικῶς καταργουμένων ἐκ τῶν δαπάναις τοῦ Δημοσίου συντηρουμένων ἐξαταξίων γυμνασίων πρακτικῶν Λυκείων καὶ Σχολῶν Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

Ἄρθρον 5.

1. Εἰς τὰ γυμνάσια ἢ συμφοίτησις ἀρρένων καὶ θηλέων ἀπαγορεύεται, ἰδρυμένων ἰδίων σχολείων δι' ἑκάτερον τῶν φύλων. Ἐξαιρετικῶς ὅμως δύναται αὕτη νὰ ἐπιτραπῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας Ὑπουργοῦ, ἐφόσον δὲν ἤθελε καταστῆ ἐφικτὴ διὰ τεχνικῶς λόγους ἡ λειτουργία καὶ ἰδίου Γυμνασίου θηλέων εἰς ἃς πόλεις παρίσταται πράγματι τοιαύτη ἀνάγκη.

Ἄρθρον 6.

1. Ἐν τοῖς γυμνασίοις διδάσκονται τὰ κάτωθι μαθήματα:

Θρησκευτικά.

Ἀρχαῖα Ἑλληνικά.

Νέα Ἑλληνικά.

Λατινικά.

Γαλλικὴ Γλῶσσα

Ἱστορία.

Φιλοσοφικά (Στοιχειώδης Ψυχολογία καὶ Λογική).

Μαθηματικά καὶ Γεωγραφία.

Φυσικὴ καὶ Χημεία.

Φυσικὴ Ἱστορία.

Γεωγραφία.

Ἀγωγή τοῦ Πολίτου (ἐν δὲ τοῖς τῶν θηλέων καὶ οἰκικῆ Οἰκονομίᾳ).

Μουσική.

Χειροτεχνία, (ἐν δὲ τοῖς τῶν θηλέων καὶ οἰκικῶν ἔργα).

Ἱερογραφία καὶ Καλλιγραφία.

Γυμναστική.

Υγιεινή, (έν δέ τοῖς τῶν θηλέων καί Στοιχεῖα Βρεφοκομίας).

Διά Β. Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκπαιδευτικῶν καί τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας, μετὰ γνώμοδότησιν τοῦ Α. Σ. Ε. δύνανται νά προστεθοῦν, νά ἀφαιρεθοῦν ἢ καί νά τροποποιηθοῦν τινά τῶν ὡς ἄνω μαθημάτων.

Ἄρθρον 7.

1. Τό διδασκτικόν προσωπικόν τοῦ ἐξακταξίου Γυμνασίου ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ, κακτημένου τόν βαθμόν Διευθυντοῦ Β' τάξεως, ἐκ δύο πρωτοβαθμίων καθηγητῶν φιλολόγων, ὧν ὁ εἷς, ὑπό τοῦ οἰκείου Ἐπιθεωρητοῦ Συμβουλίου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως ὀριζόμενος, εἶναι καί Ὑποδιευθυντής τοῦ Γυμνασίου, ἐξ ἐνός πρωτοβαθμίου Μαθηματικοῦ, ἐνός πρωτοβαθμίου Φυσικοῦ, ἐνός πρωτοβαθμίου ἢ ἐλλείψει τούτου ἐνός δευτεροβαθμίου Θεολόγου, δύο δευτεροβαθμίων φιλολόγων, ἐνός δευτεροβαθμίου καθηγητοῦ τῶν Φυσικῶν ἢ Μαθηματικῶν, ἐνός διδασκάλου ἢ καθηγητοῦ τῆς Γαλλικῆς, ἐνός διδασκάλου ἢ καθηγητοῦ τῆς Μουσικῆς, ἐνός διδασκάλου ἢ καθηγητοῦ τῶν Τεχνικῶν (Καλλιγραφίας, Ἰχνογραφίας, Χειροτεχνίας) καί ἐνός διδασκάλου ἢ καθηγητοῦ τῆς Γυμναστικῆς.

2. Εἰς διευθυντάς γυμνασίων προάγονται πτυχιούχοι τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς ἢ τῆς τῶν φυσικῶν καί μαθηματικῶν ἐπιστημῶν τῶν ἡμεδαπῶν Πανεπιστημίων πρωτοβάθμιοι καθηγηταί, ἔχοντες τριετή τοῦλάχιστον εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς τόν βαθμόν τοῦ τμηματάρχου α' τάξεως. Ἡ ἐναρξίς τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς παρούσης παραγράφου ὡς καί ὁ τρόπος τοῦ καταρτισμοῦ τοῦ σχετικοῦ πίνακος τῶν προακτέων καί τὸ ποσοστὸν τῶν προακτέων ἐξ ἐκάστης τῶν ἀνωτέρω εἰδικότητων ὀρισθήσεται διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐκπαιδευτικῶν καί Ἐθν. Παιδείας, μετὰ γνώμην τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐκπαιδευσεως.

3. Οἱ καθηγηταί καί οἱ διδάσκαλοι ἐκάστου Γυμνασίου ὑποχρεοῦνται νά διδάσκουν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὑποχρεωτικῶν ὥρων διδασκαλίας μαθήματα τῆς εἰδικότητός των καί εἰς ἄλλα σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καί ἀστικά σχολεῖα τῆς αὐτῆς πόλεως, τῆς ἀναθέσεως τῆς διδασκαλίας ταύτης γινομένης διὰ πράξεως τοῦ οἰκείου Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

4. Εἰς τὰ Γυμνάσια τῶν θηλέων τοποθετεῖται κατὰ προτίμησιν θῆλυ προσωπικόν, μόνον δὲ ἐν ἐλλείψει δύνανται νά τοποθετοῦνται καὶ ἄρρινες.

5. Ἐν αἷς πόλεσι λειτουργοῦσι πλείονα τοῦ ἐνός Γυμνασίου, διορίζεται εἰς πρωτοβάθμιος Θεολόγος, εἰς διδάσκαλος ἢ καθηγητῆς τῶν Τεχνικῶν μαθημάτων καί εἰς διδάσκαλος ἢ καθηγητῆς τῆς Μουσικῆς ἀνά δύο Γυμνάσια, δεύτερος ἀνά τέσσαρα κλπ., ὅπου δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν Γυμνασίων εἶναι πε-

ριττός, διορίζονται ἐκ τῶν ἄνω καθηγητῶν ἢ διδασκάλων ὅσοι ἀντιστοιχοῦσι εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον ἄρτιον ἀριθμὸν.

6. Ἐν περιπτώσει διαιρέσεως τάξεως τινος Γυμνασίου λόγῳ μεγάλου ἀριθμοῦ μαθητῶν εἰς δύο τμήματα οὐδείς καθηγητῆς προστίθεται, ἐκτὸς ἐὰν τοιαύτη διαίρεσις γίνῃ καὶ εἰς ἕτερον ἐν τῇ αὐτῇ πόλει λειτουργοῦν Γυμνάσιον, ὅποτε προστίθεται εἰς τὸ ἕτερον τῶν Γυμνασίων εἰς δευτεροβάθμιος φιλόλογος ἢ δευτεροβάθμιος θεολόγος.

Ἐὰν πλείονες τῆς μιᾶς τάξεως διαιρεθοῦν εἰς τμήματα, προστίθενται κατ' ἀναλογίαν καθηγηταὶ βάσει τοῦ ὅριου τῶν ὥρων τῆς ὑποχρεωτικῆς δι' ἕκαστον τούτων διδασκαλίας.

* Ἄρθρον 8.

1. Ὁ ἐλάχιστος ἀριθμὸς τῶν ὥρων διδασκαλίας καθ' ἑβδομάδα τῶν ἐν τοῖς Γυμνασίοις διδασκόντων ὀρίζεται διὰ τὸν Διευθυντὴν εἰς 12 ὥρας, διὰ τὸν Ὑποδιευθυντὴν εἰς 14, διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικόν, ἂν μὲν ἔχη ἄνω τῶν 20 ἐτῶν ὑπηρεσίαν, εἰς 22 ὥρας, ἂν δὲ κάτω, εἰς 24 ὥρας. Δὲν δύναται δὲ νὰ ὑπερβῇ ὁ ἀριθμὸς οὗτος διὰ τοὺς Διευθυντὰς τὰς 14 ὥρας, τοὺς Ὑποδιευθυντὰς τὰς 16 ὥρας καὶ τὸ λοιπὸν προσωπικόν τὰς 26 ὥρας.

2. Διὰ τοὺς καθηγητὰς ἢ διδασκάλους τῶν μὴ θεωρητικῶν μαθημάτων ὀρίζεται ἐλάχιστος μὲν ἀριθμὸς ὥρων διδασκαλίας καθ' ἑβδομάδα 22, μέγιστος δ' ἀριθμὸς 24 ὥραι.

* Ἄρθρον 9.

1. Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὴν πρώτην τάξιν ἐκάστου Γυμνασίου εἰσακτέων μαθητῶν ὀρίζεται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κατόπιν προτάσεως τοῦ οἰκείου Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς χωρητικότητος ἐκάστου Γυμνασιακοῦ κτιρίου ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ἐκπαιδευτικὰς ἀνάγκας τῆς περιφέρειας.

2. Αἱ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰσακτέων κατὰ Γυμνάσιον μαθητῶν προτάσεις τῶν οἰκείων Ἐποπτικῶν Συμβουλίων ὑποβάλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐντὸς τοῦ δευτέρου δεκαπενθημέρου τοῦ μηνὸς Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῶν ἐντὸς τοῦ μηνὸς Αὐγούστου.

* Ἄρθρον 10.

Τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν ἐκάστου ἑξαταξίου Γυμνασίου ἀποτελεῖται ἐξ ἐνός ἐπιστάτου, διοριζομένου ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ κλητῆρος α' τάξεως, καὶ δύο ὑπηρετριῶν, διοριζομένων ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ κλητῆρος γ' τάξεως, διορίζεται δὲ τὸ προσωπικὸν τοῦτο δι' ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου μετὰ πρότασιν τοῦ οἰκείου Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου.

Άρθρον 11.

1. Από του σχολικού έτους 1939—40 τὰ κατὰ τὰς διατάξεις του Άναγκαστικού Νόμου 770(1937) «περί των σχολείων της Μέσης Εκπαιδευσεως» ιδρυθέντα και λειτουργούντα δεκατάξια και πεντατάξια Γυμνάσια καταργούνται, ή δὲ εἰς μετρητὰ περιουσία των σχολικῶν ταμείων αὐτῶν, μερίμνη του οἰκείου Διευθυντοῦ του Γυμνασίου, κατατίθεται παρὰ τοῖς ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἐπ' ὄνοματι των σχολικῶν ταμείων των διὰ του παρόντος νόμου ιδρυομένων ἐξαταξίων γυμνασίων. Πᾶσα ἀπαίτησις ἢ ὑποχρέωσις των ὡς ἄνω καταργουμένων δεκαταξίων και πενταταξίων Γυμνασίων κατὰ ἡ ὑπὲρ τρίτων, ὡς και πᾶσαι αἱ καταθέσεις των ὡς ἄνω καταργουμένων Τραπεζῆ, τῶν Ταχυδρομικῶν Ταμιευτηρίῳ ἢ ἄλλῳ Νομικῶ προσώπῳ εἰς μετρητὰ ἢ τίτλους μετατρέπονται δυνάμει του παρόντος νόμου και ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως ἐπ' ὄνοματι των σχολικῶν ταμείων των διὰ του παρόντος νόμου ιδρυομένων ἐξαταξίων γυμνασίων.

2. Ἡ κυριότης των διδακτηρίων, των ἀνηκόντων εἰς τὰ σχολικά ταμεία των ὑπὸ του ὡς ἄνω ἀναγκαστικού νόμου 770 (1937) ιδρυθέντων Γυμνασίων, μεταβιβάζεται δυνάμει του παρόντος και ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως εἰς τὰ σχολικά ταμεία των εἰς ἀντικατάστασιν των ιδρυομένων ἐξαταξίων γυμνασίων μερίμνη του προϊσταμένου ἐκάστου Γυμνασίου. Περὶ τῆς τῆς αὐτῆς μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος του διδακτηρίου γίνεται μνεία ἐν τῷ περιθωρίῳ του οἰκείου βιβλίου των μεταγραφῶν.

3. Αἱ σχολικαὶ ἐφορεῖαι των δυνάμει του παρόντος Νόμου δι' ἐξαταξίων γυμνασίων ἢ και τριταξίων ἀστικῶν σχολείων ἀντικαθισταμένων δεκαταξίων γυμνασίων ἢ προγυμνασίων ἢ πενταταξίων ἀστικῶν σχολείων ἐξακολουθοῦσι ὑφιστάμεναι μέχρι λήξεως τῆς θητείας των ὡς σχολικαὶ ἐφορεῖαι των νέων σχολείων. Δι' ἕκαστον των τμηματικῶς καταργουμένων ἐξαταξίων γυμνασίων, πρακτικῶν λυκείων ἢ σχολῶν μέσης ἐκπαιδευσεως, και τὸ ἀντ' αὐτῶν προσδευτικῶς ιδρυόμενον σχολεῖον νέου τύπου, λειτουργεῖ ἐνιαῖον σχολικὸν ταμεῖον διοικούμενον ὑπὸ μιᾶς σχολικῆς ἐφορείας.

Άρθρον 12.

1. Κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1939—40 θέλουσι λειτουργήσαι αἱ τρεῖς πρώται τάξεις των διὰ του παρόντος νόμου ιδρυομένων ἐξαταξίων Γυμνασίων, προστιθεμένης καθ' ἕκαστον ἔτος μιᾶς τάξεως μέχρι ὀλοκληρώσεως αὐτῶν.

2. Οἱ μαθηταί, οἱ προαγόμενοι ἐκ τῆς Α' και Β' τάξεως των κατὰ τὸν Α. Νόμον 770 (1937) λειτουργησάντων δεκαταξίων και πενταταξίων Γυμνασίων, ἐγγράφονται εἰς τὴν Β' και Γ' τάξιν των διὰ του παρόντος νόμου ιδρυομένων ἐξαταξίων Γυμνασίων, οἱ δὲ ἀπαρριπτόμενοι εἰς τὰς ἰδίας τάξεις των τελευταίων τούτων.

Άρθρον 13.

Οἱ Διευθυνταὶ των Γυμνασίων ὑποχρεοῦνται μετὰ τὸ πε-

ρας τῶν εἰσιτηρίων καθ' ἕκαστον ἔτος ἐξετάσεων νὰ εἰδοποιουῖν ἀμέσως τοὺς Διευθυντὰς τῶν οἰκείων Δημοτικῶν Σχολείων περὶ τῶν γενομένων δεκτῶν καὶ τῶν ἀπορριφθέντων μαθητῶν τῶν προερχομένων ἐκ τῶν σχολείων των, οἱ δὲ διευθυνταὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων συγκεντρούντες τὰς ἀνακοινώσεις αὐτάς καταρτίζουν πλήρη πῖνακα τῶν μαθητῶν, οἵτινες ἀποσχόντες τῆς περαιτέρω φοιτήσεως εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, δὲν φοιτοῦν εἰς σχολεῖα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ἐφαρμόζοντες κατ' αὐτῶν τὰς περὶ ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως διατάξεις. Ἀντίγραφον τοῦ πίνακος τούτου ὑποβάλλουν εἰς τὸν οἰκείον Ἐπιθεωρητὴν τῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Ἄρθρον 14.

Τὸ ἀπολυτήριον τοῦ ἐξαταξίου Γυμνασίου ἐξομοιοῦται κατὰ πάντα πρὸς τὸ ἀπολυτήριον τῶν μέχρι τοῦδε λειτουργησαντων Γυμνασίων καὶ παρέχει πάντα τὰ προσόντα τὰ ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας χρηρηγόμενα εἰς τοὺς κειτημένους αὐτό, ἐκτὸς τοῦ δικαιώματος τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς (Πανεπιστήμια, Πολυτεχνεῖον, Στρατιωτικὴν Σχολὴν Ἐβελπίδων, Σχολὴν Ἀεροπορίας καὶ Παιδαγωγικὰς Ἀκαδημίας).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Λύκεια.

Ἄρθρον 15.

Τὰ Λύκεια, ὄντα μόνον κρατικά, κύριον σκοπὸν ἔχουσι τὴν ἐπιστημονικὴν προπαρασκευὴν τῶν μελλόντων νὰ ἀκολουθήσωσιν εἰδικὰς σπουδὰς ἐν ταῖς Ἀνωτάταις Σχολαῖς, ταῖς ἀναφερομέναις ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ, καὶ περιλαμβάνουν δύο τμήματα, ἐν κλασσικὸν καὶ ἐν πρακτικόν, ὧν ἑκάτερον ἔχει δύο ἐνιαυσίους τάξεις.

Ἄρθρον 16.

Λύκεια δύνανται νὰ ἰδρύνονται μόνον εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν Νομῶν καὶ εἰς πόλεις ἐχούσας ἄνω τῶν 10.000 κατοίκων, ἰδρύνονται δὲ ἴδια δι' ἑκάτερον τῶν φύλων καὶ περιλαμβάνουν τὰ ἰδρυόμενα ἢ ἀμφότερα τὰ τμήματα (κλασσικὸν καὶ πρακτικόν) ἢ τὸ ἕτερον τούτων.

Ἐξαιρετικῶς βύναται νὰ ἐπιτραπῇ ἡ συμφόρισις ἀρρένων καὶ θηλέων εἰς Λύκειον δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας Ὑπουργοῦ ἐφόσον πρόκειται περὶ περιπτώσεως, εἴα ἢ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ παρόντος νόμου ἀναγραφομένη.

Ἄρθρον 17.

Εἰς τὴν Α' τάξιν ἑκατέρου τῶν τμημάτων τῶν Λυκείων ἐγγράφονται μαθηταὶ κειτημένοι ἀπολυτήριον ἐξαταξίου Γυμνασίου κατόπιν ἐπιτυχοῦς εἰσιτηρίου δοκιμασίας, μὴ δυναμένοι ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ ὑπερβῶν τὰς 60.

Ἄρθρον 18.

1. Ἐν τοῖς Λυκείοις διδάσκονται τὰ κάτωθι μαθήματα:

Α'. Ἐν τῷ Κλασσικῷ Τμήματι:

- α') Θρησκευτικά
 - β') Ἀρχαῖα Ἑλληνικά,
 - γ') Νέα Ἑλληνικά
 - δ') Λατινικά
 - ε') Γαλλικὴ γλῶσσα
 - στ') Ἱστορία
 - ζ') Μαθηματικά καὶ Φυσιογνωστικά
 - η') Φιλοσοφικά
 - θ') Στοιχεῖα ἰσχύοντος δικαίου καὶ Πολιτικῆς Οἰκονομίας
- ἐν τοῖς τῶν ἀρρένων, ἐν δὲ τοῖς τῶν θηλέων καὶ Οἰκιακῇ Οἰκονομίᾳ.
- ι') Γυμναστική.

Β'. Ἐν τῷ Πρακτικῷ Τμήματι :

- α') Θρησκευτικά
- β') Ἑλληνικά
- γ') Γαλλικὴ γλῶσσα
- δ') Μαθηματικά καὶ Κοσμογραφία
- ε') Φυσιογνωστικά
- στ') Γεωγραφία
- ζ') Φιλοσοφικά
- η') Στοιχεῖα ἰσχύοντος δικαίου καὶ Πολιτικῆς Οἰκονομίας ἐν τοῖς τῶν ἀρρένων, ἐν δὲ τοῖς τῶν θηλέων καὶ Οἰκιακῇ Οἰκονομίᾳ.
- θ') Γυμναστική.

Διὰ Βασιλικῷ Διατάγματος μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Α.Σ.Ε. δύνανται νὰ προστεθοῦν καὶ ἄλλα μαθήματα ἢ ν' ἀφαιρεθοῦν ἢ τροποποιηθοῦν τινὰ τῶν ἄνω μαθημάτων.

Ἄρθρον 19.

1. Τὸ προσωπικὸν ἐκάστου Λυκείου περιλαμβάνοντος, ἀμφοτέρωθεν τὰ τμήματα, ἀποτελοῦσιν:

- α') Ὁ Διευθυντὴς αὐτοῦ, ὅστις δέον νὰ εἶναι πτυχιούχος τῆς Φιλολογίας ἢ τῶν Φυσικῶν ἢ τῶν Μαθηματικῶν.
- β') δύο πρωτοβάθμιοι καθηγηταὶ φιλόλογοι.
- γ') εἷς πρωτοβάθμιος καθηγητὴς τῶν Φυσικῶν
- δ') εἷς πρωτοβάθμιος καθηγητὴς τῶν Μαθηματικῶν
- ε') εἷς πρωτοβάθμιος καθηγητὴς τῶν Γαλλικῶν.
- στ') εἷς πρωτοβάθμιος καθηγητὴς τῆς Γυμναστικῆς.

2. Ἐφ' ὅσον ὁ Διευθυντὴς τοῦ Λυκείου εἶναι φιλόλογος, ὁ ἀριθμὸς τῶν φιλόλογων καθηγητῶν περιορίζεται εἰς ἕνα, ἐφ' ὅσον δὲ εἶναι φυσικός ἢ μαθηματικός, τὸ προσωπικὸν ἐλαττοῦται κατὰ τὸν πρωτοβάθμιον φυσικὸν ἢ μαθηματικὸν ἀντιστοίχως, προστιθεμένου εἰς τοῦτο εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν καθ' ἣν Διευθύνται εἶναι πτυχιούχοι τῶν Φυσικῶν, ἐνδὲ δευ-

τεροβαθμίου φυσικοῦ ὡς ἐπιμελητοῦ. Τὰ θρησκευτικὰ διδάσκονται ὑπὸ θεολόγου καθηγητοῦ Γυμνασίου πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὑποχρεωτικῶν ὥρων τῆς διδασκαλίας του.

3. Τὸ προσωπικὸν τοῦ Λυκείου τοῦ ἀποτελουμένου ἐκ μόνο-
νου τοῦ κλασσικοῦ τμήματος, ἀποτελεῖται:

α') Ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ ὅστις δέον νὰ εἶναι πτυχιούχος τῆς
Φιλολογίας.

β') Ἐξ ἐνὸς πρωτοβαθμίου φιλολόγου καθηγητοῦ καὶ

γ') Ἐξ ἐνὸς πρωτοβαθμίου καθηγητοῦ τῆς Γυμναστικῆς.

Τὰ θρησκευτικὰ, τὰ Μαθηματικὰ καὶ Φυσιογνωστικὰ καὶ
τὰ Γαλλικὰ διδάσκονται ὑπὸ ἐιδικῶν καθηγητῶν τῶν μαθημά-
των τούτων ἐν Γυμνασίοις πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὑποχρεωτι-
κῶν ὥρων τῆς διδασκαλίας των.

4. Τὸ προσωπικὸν τοῦ Λυκείου τοῦ ἀποτελουμένου ἐκ μό-
νου τοῦ Πρακτικοῦ Τμήματος ἀποτελεῖται:

α') Ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ, ὅστις δέον νὰ εἶναι πτυχιούχος
τῶν Φυσικῶν ἢ τῶν Μαθηματικῶν.

β') ἐξ ἐνὸς πρωτοβαθμίου φιλολόγου,

γ') ἐξ ἐνὸς πρωτοβαθμίου καθηγητοῦ τῶν Μαθηματικῶν,
ἐφ' ὅσον ὁ Διευθυντὴς εἶναι πτυχιούχος τῶν Φυσικῶν, ἢ ἐνὸς
πρωτοβαθμίου καθηγητοῦ τῶν Φυσικῶν, ἐφ' ὅσον ὁ Διευθυ-
ντὴς εἶναι πτυχιούχος τῶν Μαθηματικῶν.

δ') ἐξ ἐνὸς δευτεροβαθμίου καθηγητοῦ τῶν Φυσικῶν ὡς
ἐπιμελητοῦ καὶ

ε') ἐξ ἐνὸς πρωτοβαθμίου καθηγητοῦ τῆς Γυμναστικῆς.

Τὰ θρησκευτικὰ καὶ τὰ Γαλλικὰ διδάσκονται ὑπὸ ἐιδικῶν
καθηγητῶν τῶν μαθημάτων τούτων ἐν Γυμνασίοις πρὸς συμ-
πλήρωσιν τῶν ὑποχρεωτικῶν ὥρων τῆς διδασκαλίας των.

5. Πάντες οἱ τοποθετούμενοι εἰς τὰ Λύκεια πρωτοβάθμιοι
φιλόλογοι, μαθηματικοὶ καὶ φυσικοὶ καθηγηταὶ δέον νὰ λαμ-
βάνωνται ἐκ τῶν κεκτημένων τὸν βαθμὸν τοῦ Τμηματάρχου
Α' τάξεως.

6. Εἰς τὰ Λύκεια τῶν θηλέων τοποθετεῖται κατὰ προτίμη-
σιν θῆλυ προσωπικόν, μόνον δ' ἐν ἐλλείψει καταλλήλου δύνα-
ται νὰ τοποθετοῦνται καὶ ἄρρενες.

ἄρθρον 20.

1. Αἱ ὑποχρεωτικαὶ ὥραι τῆς καθ' ἑβδομάδα διδασκαλίας
τῶν ἐν τοῖς Λυκείοις διδασκόντων ὀρίζονται:

α') Διὰ τὸν Διευθυντὴν εἰς 12.

β') Διὰ τοὺς πρωτοβαθμίους καθηγητὰς εἰς 20—22.

Οἱ καθηγηταὶ ἐκάστου Λυκείου ὑποχρεοῦνται νὰ διδάσκωσι
πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὑποχρεωτικῶν ὥρων διδασκαλίας μα-
θήματα τῆς ἐιδικότητός των καὶ εἰς ἄλλα σχολεῖα τῆς Μέ-
σης Ἐκπαιδεύσεως τῆς αὐτῆς πόλεως τῆς ἀναθέσεως τῆς
διδασκαλίας ταύτης γινομένης διὰ πράξεως τοῦ οἰκείου Γε-
νικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

ἄρθρον 21.

Οἱ Διευθυνταὶ τῶν Λυκείων ἐκλέγονται ἐκ τῶν Διευθυντῶν
τῶν γυμνασίων καὶ ἔχουν τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν Διευθυντοῦ
α' τάξεως.

Ἄρθρον 22.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἱδρυθησομένων Λυκείων, αἱ πόλεις ἐν αἷς θὰ λειτουργήσωσι ταῦτα, ὡς καὶ ἡ σύνθεσις ἐκάστου τούτων ὀρίζονται διὰ Β. Δ., προκαλουμένου ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἐργητικευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ γνώμην τοῦ Α. Σ. Ε.

Ἄρθρον 23.

Τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῶν Λυκείων ἀποτελοῦσιν: εἰς ἐπιστάτης ἐπὶ μισθῷ καὶ βαθμῷ κλητῆρος α' τάξεως καὶ μία ὑπρέτρια ἐπὶ μισθῷ καὶ βαθμῷ κλητῆρος γ' τάξεως, διορίζονται δὲ οὗτοι δι' ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου κατὰ πρότασιν τοῦ οἰκείου Ἐποπτικῆς Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Κοινὰ διατάξεις.

Ἄρθρον 24.

Τὰ τῶν ἐγγραφῶν, μετεγγραφῶν, ποινῶν, παντὸς εἶδους ἐξετάσεων, ἀπουσιῶν κλπ. τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως ὀρίζονται διὰ Β. Διατάγματος. Διὰ Βασιλ. ἐπίσης Διατάγματος, ἐκδιδομένου μετὰ γνώμην τοῦ Α. Σ. Ἐκπαιδεύσεως, ὀρίζεται τὸ Ἀναλυτικὸν καὶ Ὁρολόγιον Πρόγραμμα τῶν αὐτῶν σχολείων.

Ἄρθρον 25.

Τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 247 (1936) ἱδρυθέντα πρότυπα γυμνάσια, εἰς τὰ ὅποια προστίθεται καὶ ἡ Ζωσιμαία Σχολὴ Ἰωαννίνων καὶ ἡ ἐν Σπέτσαις Κοργιαλένεις καὶ Ἀναργύρειος Σχολή, ὡς καὶ τὰ Πειραματικὰ γυμνάσια καὶ τὰ Πρότυπα τοῦ Διδασκαλείου τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, μὴ περιλαμβανόμενα εἰς τὸν δυνάμει τῶν ἄρθρων 4 καὶ 16 τοῦ παρόντος νόμου ὀρισθησόμενον ἀριθμὸν Γυμνασίων καὶ Λυκείων, ἐξακολουθοῦσι λειτουργοῦντα συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν οἰκείων νόμων, μετατρέπόμενα ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ὀργάνωσιν συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ὀριζόμενα.

Τὰ Λύκεια τῶν ἐν λόγῳ Σχολῶν διευθύνονται ὑπὸ Διευθυντῶν ἐχόντων τὰ προσόντα τὰ καθοριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ παρόντος Νόμου, οἱ ὅποιοι ἔχουν καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ γυμνασίου, βοηθούμενοι εἰς τὴν ἄσκησιν ταύτης ὑπὸ τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ, ὅστις ἐν προκειμένῳ ἔχει τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν τοῦ Διευθυντοῦ γυμνασίου.

Ἄρθρον 26.

Εἰς τὸ σύνολον τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένων ὀργανικῶν θέσεων διδακτικῆς προσωπικῆς τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως δὲν περιλαμβάνονται τὸ προσωπικὸν τῶν Προτύπων Σχολῶν τοῦ Διδασκαλείου τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν Πειραματικῶν Σχολείων τῶν Πανεπιστημίων, καὶ τῶν ἐπὶ Ἀθήναις ἢ Χανδακῆς ἢ κληροδοτημάτων ἢ κλη-

νωφελῶν ἰδρυμάτων συντηρουμένων, ὡς καὶ οἱ καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι τῆς Γυμναστικῆς.

* Ἀρθρον 27.

Διὰ Βασιλικῷ Διατάγματος θέλει ὀρισθῆ ἡ δικαιοδοσίᾳ καὶ ἀρμοδιότητι τῶν Διευθυντῶν καὶ ὑποδιευθυντῶν τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ὡς καὶ γενικῶς τὰ καθήκοντα τῶν λειτουργῶν τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

* Ἀρθρον 28.

1. Τὰ ἐκπαιδευτικὰ τέλη ἐγγραφῆς καὶ ἀνανεώσεως ἐγγραφῆς τῶν μαθητῶν τῶν δύο πρώτων τάξεων τῶν διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ἰδρυμένων ἑξαταξίων γυμνασίων εἶναι τὰ καθοριζόμενα διὰ τὰς δύο πρώτας τάξεις τῶν μέχρι τοῦδε ὀκταταξίων Γυμνασίων, τῶν δὲ τεσσάρων ἀνωτέρων τάξεων τῶν μαθητῶν τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἑξαταξίων Γυμνασίων εἶναι τὰ ὀριζόμενα διὰ τὰς τέσσαρας πρώτας τάξεις τῶν ἑξαταξίων Γυμνασίων παλαιοῦ τύπου.

2. Τὰ ἐκπαιδευτικὰ τέλη ἐγγραφῆς καὶ ἀνανεώσεως ἐγγραφῆς τῶν μαθητῶν τῶν δύο ἀξέων τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἰδρυμένων Λυκείων εἶναι τὰ αὐτὰ πρὸς τὰ καθοριζόμενα διὰ τὰς δύο ἀνωτέρας τάξεις τῶν ἑξαταξίων γυμνασίων παλαιοῦ τύπου.

3. Τὰ ἀπολυτήρια τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἰδρυμένων ἑξαταξίων γυμνασίων ὑπόκεινται εἰς τὰ ἐκπαιδευτικὰ τέλη τὰ καθοριζόμενα διὰ τὰ ἀπολυτήρια τῶν ἑξαταξίων γυμνασίων παλαιοῦ τύπου, τὰ δὲ ἀπολυτήρια τῶν Λυκείων ὑπόκεινται εἰς ἐκπαιδευτικὸν τέλος δραχμῶν τριακισίων (300).

4. Τὰ Ἐκπαιδευτικὰ τέλη μετεγγραφῆς, τὰ Ἐκπαιδευτικὰ τέλη ἐνδεικτικῶν καὶ ἀποδεικτικῶν ἐν γένει τίτλων σπουδῶν πασῶν τῶν τάξεων τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἰδρυμένων ἑξαταξίων γυμνασίων εἶναι τὰ καθοριζόμενα διὰ τὰς ἀντιστοίχους δύο πρώτας τάξεις τῶν μέχρι τοῦδε ὀκταταξίων γυμνασίων καὶ τὰς τέσσαρας κατωτέρας τάξεις τῶν ἑξαταξίων γυμνασίων παλαιοῦ τύπου, τῶν δὲ Λυκείων τὰ καθοριζόμενα διὰ τὰς δύο ἀνωτέρας τάξεις τῶν ἑξαταξίων γυμνασίων παλαιοῦ τύπου.

* Ἀρθρον 29.

Ἐκ τῶν διδασκάλων τῶν τεχνικῶν μαθημάτων (καλλιγραφίας καὶ ἰχνογραφίας, χειροτεχνίας καὶ οἰκιακῶν ἔργων), α') οἱ κερτημένοι πτυχίου τοῦ Διδακταλείου Τεχνικῆς Ἐκπαιδεύσεως ἢ τοῦ Τεχνικοῦ Διδακταλείου Τεχνικῆς Ἐκπαιδεύσεως τῆς Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν τοῦ Πολυτεχνείου, κατόπιν ἐπαετοῦς ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ φοιτήσεως καὶ γ') οἱ κερτημένοι πτυχίου Διδακταλείου Δραμοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως ἢ νηπιαγωγῶν ἢ πτυχίου Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν κατόπιν τοιοῦτος φοιτήσεως ἐστὶν ὅταν ἔτυχον καὶ πτυχίου μετεκπαιδεύσεως εἴτε παρὰ τῷ Τεχνικῷ Διδακταλείῳ, εἴτε παρὰ τῷ Διδακταλείῳ Τεχνικῆς Ἐκπαιδεύσεως, εἴτε παρὰ τῷ Ἀνωτέρῳ Τμήματι Διδακταλείου Νηπιαγωγῶν Καλλιθέας, ἂν μὲν ἔχωσι ἑξαετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει προάγονται εἰς τὴν βαθμίδα

του Εισηγητοῦ, ἂν δὲ δωδεκαετῆ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρ-
χου β' τάξεως. Ἐκ τῶν λοιπῶν τῶν κεκτημένων πτυχίον ἐξε-
ταστικῆς ἐπιτροπῆς, οἱ μὲν ἔχοντες δεκαετῆ ὑπηρεσίαν προά-
γονται εἰς γραμματεῖς α' τάξεως, οἱ δ' ἔχοντες δεκαπενταετῆ
εἰς εἰσηγητάς.

Ἄρθρον 30.

Τὰ ἰδιωτικὰ σχολεῖα, διὰ τὴν ἐξακολουθήσασιν ἔχοντα ἄ-
δειαν, ὀφείλουσι νὰ προσαρμοσθῶσι πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ πα-
ρόντος νόμου, ἀπαγορευομένης ἐφεξῆς τῆς ἰδρύσεως ἄλλων
ἰδιωτικῶν σχολείων μέσης ἐκπαιδεύσεως, ἐκτὸς τῆς περιπτώ-
σεως ἀπολύτου ἀνάγκης, κρινομένης ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Συμ-
βουλίου Ἐκπαιδεύσεως.

Ἄρθρον 31.

1. Διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ νόμου 5620.
2. Καταργεῖται τὸ ἐδάφ. 1 τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ Νόμου 1242 Α' «περὶ μέσης Ἐκπαιδεύσεως» ὡς ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 0. 190)1919 φύλλῳ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνή-
σεως (τεύχος Α'), ἐφαρμοζομένων καὶ ὡς πρὸς τὰ τμημα-
τικῶς καταργούμενα ἐξατάξια γυμνάσια παλαιοῦ τύπου τῶν
διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ παρόντος
νόμου.
3. Ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1939-40 αἱ διατάξεις τοῦ νό-
μου 770 (1937) καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ ἄρθρου 6
τοῦ Α. Ν. 1297 (1938) καταργοῦνται, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη
διάταξις νόμου ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος
οὐτινος ἡ ἰσχὺς ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ
Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἰουνίου 1939.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Τὰ Μέλη

Α. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΔΟΥΡΕΝΤΗΣ, ΑΝΔΡ. ΛΠΟ-
ΣΤΟΛΙΔΗΣ, Ι. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ, Γ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ, Γ. ΝΙΚΟ-
ΛΑΪΔΗΣ, Ν. ΣΠΕΝΤΖΑΣ, ΣΤ. ΠΟΥΛΥΖΩΓΟΠΟΥΛΟΣ,
Ν. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ, ΙΠΠ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Η. ΟΙ-
ΚΟΝΟΜΑΚΟΣ, Α. ΔΗΜΗΤΡΑΤΟΣ, Κ. ΜΠΟΥΡΜΠΟΥ-
ΛΗΣ, Θ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗΣ, Γ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ, Κ.
ΚΟΤΖΙΑΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰουλίου 1939.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός

ΑΓΙΣ ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

ἐπὶ τοῦ σχεδίου Ἀναγκαστικοῦ Νόμου «περὶ ἀστικῶν σχολείων ἀμφοτέρων τῶν φύλων».

Πρὸς

τὴν *A. M.* τὸν Βασιλέα

Μεγαλειότατε,

Δὲν ἀπέχει πολὺ ὁ χρόνος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὸ Κράτος ἤρ-
χισε νὰ μεριμνᾷ, ὅπως καὶ ὄφειλε, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν
πνευματικῶν ἀναγκῶν τῶν τέκνων τῆς μεγάλης μέσης ἀστι-
κῆς τάξεως, τὰ ὁποῖα δὲν ἐπιθυμοῦν μὲν καὶ δὲν δύνανται νὰ
τύχουν ἀνωτέρας γενικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς μορφώσεως, ἐπι-
θυμοῦν δ' ὅμως καὶ δικαιοῦνται τοῦτο μὲν νὰ μὴ μείνουν μὲ
μόνην τὴν στοιχειώδη γενικὴν μόρφωσιν τοῦ δημοτικοῦ σχο-
λείου, τοῦτο δὲ νὰ τύχουν καταλλήλου ἐπαγγελματικῆς προ-
παρασκευῆς διὰ νὰ ἀποκτήσουν οὕτω τὰ μορφωτικὰ καὶ τὰ
ἐπαγγελματικὰ ἐφόδια τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἐν τῷ
πρακτικῷ καὶ τῷ κοινωνικῷ βίῳ δράσιν.

Ἡ πρώτη σχετικὴ μέριμνα τοῦ Κράτους κατεβλήθη κατὰ
τὸ ἔτος 1929. Κατὰ τὸ ἔτος αὐτὸ ἰδρύθησαν διττάξια σχολεῖα,
εἰς τὰ ὁποῖα εἰσέρχοντο ἀπόφοιτοι τοῦ δημοτικοῦ σχολείου
πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ὡς ἀνωτέρω πνευματικῶν ἀναγκῶν
αὐτῶν. Ἀτυχῶς, τὰ σχολεῖα αὐτὰ ὡς ἐκ τῆς φύσεως των δὲν
ἦσαν ἱκανὰ νὰ πληρῶσουν τὰς ἀνάγκας ταύτας καὶ διὰ τοῦτο
ἀπέβησαν αὐτόχρημα θνησιγενῆ. Ἡ γενικὴ μόρφωσις, τὴν ὁ-
ποῖαν ἀνέλαβον νὰ δώσουν εἰς τοὺς μαθητάς των ἦτο πενιχρο-
τάτη, ὑστεροῦσα καὶ αὐτῆς τῆς ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου
παρεχομένης, κύριος δὲ σκοπὸς των ἐθεωρήθη ἡ ἐπαγγελμα-
τικὴ προπαρασκευὴ τῶν τροφίμων των. Ἦσαν δηλαδή κυρίως
εἰπεῖν ἐπαγγελματικὰ σχολεῖα, οὕτω δὲ πράγματι καὶ ὠνο-
μάζοντο ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν παρεχο-
μένη ἐπαγγελματικὴ προπαίδεια δὲν ὑπῆρξεν ἡ προσήκουσα.
Μολοντί ἀνέλαβον νὰ ἱκανοποιήσουν ποικίλας ἐπαγγελματι-
κὰς κατευθύνσεις, περιορίσθησαν ἐξ ἀρχῆς εἰς μόνην τὴν γε-
ωργικὴν. Τὸ λυπηρὸν δ' εἶναι, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ ὑπὸ τούτων
παρεχομένη γεωργικὴ προπαίδεια δὲν ἐβασίζετο ὡς τὰ πολλὰ
εἰς τὰς γεωργικὰς ἀσκήσεις καὶ τὴν γεωργικὴν ἐργασίαν,
ἀλλ' εἰς τὴν ἀνάγνωσιν βιβλίων καὶ σημειώσεων.

Ὁ, τι δὲν κατωρθώθη διὰ τῶν ἀνωτέρω σχολείων ἀνέλαβε
νὰ ἐπιτύχη ὁ νόμος 5874 τοῦ 1933 «περὶ ἀστικῶν σχολείων»
διὰ τοῦ ὁποῖου «πρὸς πληρεστέραν γενικὴν καὶ πρακτικὴν
μόρφωσιν τῶν ἐκ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἀποφοιτῶντων μα-
θητῶν καὶ παρασκευὴν αὐτῶν διὰ τὴν εἰς τὸν πρακτικὸν βίον
μετάβασιν», ἰδρύθησαν τριτάξια ἀστικά σχολεῖα. Ἀτυχῶς καὶ
τὰ σχολεῖα ταῦτα δὲν ἀπέβησαν ἱκανὰ, ὅπως ἐκπληρῶσουν
τοὺς ὑπ' αὐτῶν ἐπιδιωκομένους σκοπούς. Ὁ δὲ κύριος λόγος
τοῦ πράγματος ὑπῆρξε τὸ γεγονὸς, ὅτι τὰ σχολεῖα ταῦτα πα-
ρουσίασαν τὸ ἀντίθετο μειονέκτημα πρὸς τὰ προηγούμενα,

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

τὰ ἐπαγγελματικά. Ἐν ὧ δηλ. τὰ ἀστικά ταῦτα σχολεῖα παρεῖχον γενναίαν γενικήν μόρφωσιν, ὅπως ἀνάλογον πρὸς τὴν παρεχομένην ὑπὸ τῶν ἀντιστοίχων σχολείων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως—ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἐδιδάσκτο ἐν αὐτοῖς καὶ ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ γλῶσσα—, ἐξ ἀντιθέτου παραμέλησαν σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν τὴν ἐπαγγελματικὴν προπαρασκευὴν τῶν τροφίμων των. Ἦσαν τοιοῦτοτρόπως πράγματι τὰ σχολεῖα αὐτὰ κατώτερα σχολεῖα μέσης ἐκπαιδεύσεως, δι' αὐτὸ δὲ καὶ ἐζητοῦντο ἀπὸ κάθε κωμῶπολιν στερουμένην σχολείου μέσης ἐκπαιδεύσεως.

Τὰ ἄτοπα τοῦ Νόμου 5874 ἀνέλαβε νὰ ἄρῃ καὶ αἶρει μέχρις ἐνὸς σημείου ὁ Α. Ν. 770 τοῦ 1937 «περὶ τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως», δι' οὗ ἰδρύονται πεντατάξια ἀστικά σχολεῖα, εἰς ἃ εἰσέρχονται μαθηταὶ κεκτημένοι ἐνδεικτικὸν τῆς δ' τάξεως τοῦ δημοτικοῦ σχολείου καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ τύχουν ἅμα μὲν γενικῆς μόρφώσεως, ἀνωτέρας τῆς ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου παρεχομένης, ἅμα δὲ ἐπαγγελματικῆς προπαιδείας. Εἶναι ἀληθές, ὅτι διὰ τοῦ Νόμου τούτου λαμβάνεται μέριμνα, ὅπως παρέχεται εἰς τοὺς τροφίμους τῶνδ' αὐτοῦ συνιστωμένων ἀστικῶν σχολείων ἡ προσήκουσα ἐπαγγελματικὴ προπαρασκευή. Οὐχ' ἦττον δ' ὅμως καὶ τὰ ἐν λόγῳ σχολεῖα παρουσιάζουν ἀτελείας, ὧν ἡ οὐσιωδέστερα συνίσταται εἰς τοῦτο, ὅτι τὰ σχολεῖα ταῦτα, ὡσὰν νὰ ἦσαν σχολεῖα μέσης ἐκπαιδεύσεως, δέχονται ὡς τροφίμους των οὐχὶ μαθητὰς συμπληρώσαντας τὴν ἐν τῷ δημοτικῷ σχολείῳ μόρφωσιν, ἀλλ' ἀποφοίτους τῆς δ' τάξεως τοῦ σχολείου τούτου, παρέχουν δὲ διὰ τοῦτο εἰς αὐτοὺς γενικήν μόρφωσιν ἀνάλογον πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν ἀντιστοίχων σχολείων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως παρεχομένην, οὐχὶ δ' ἐκείνην, ἡ ὁποία χρειάζεται εἰς τοὺς μαθητὰς ἐνὸς πραγματικοῦ ἀστικοῦ σχολείου.

Πρὸς ἄρσιν τῶν ὡς ἀνωτέρω σημειωθεισῶν ἀτελειῶν ἐν τῇ ὀργανώσει τῶν μέχρι τοῦδε λειτουργησάντων ἀστικῶν σχολείων ὑπετυπώσαμεν τὸ προκείμενον σχέδιον Ἀναγκαστικοῦ Νόμου «περὶ ἀστικῶν σχολείων ἀμφοτέρων τῶν φύλων» δι' οὗ ἰδρύονται ἐν τῷ Κράτει τριτάξια ἀστικά σχολεῖα, δεχόμενα εἰς τοὺς κόλπους των μαθητὰς ἔχοντας συμπληρώσει τὴν μόρφωσιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου καὶ προσφέροντα πράγματι εἰς αὐτοὺς τοῦτο μὲν πληρεστέραν γενικήν καὶ ἰδίως πραγματικὴν μόρφωσιν τῆς ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου παρεχομένης, τοῦτο δὲ τὴν ἀναγκαίαν προπαρασκευὴν διὰ τὸν ἐπαγγελματικὸν καὶ πρακτικὸν καθόλου αὐτῶν βίον. Διὰ τῶν ἀστικῶν τούτων σχολείων ἰκανοποιοῦνται τελείως αἱ πνευματικαὶ ἀνάγκαι τῶν τέκνων τῆς μεγάλης μέσης ἀστικῆς τάξεως, καθόσον τα σχολεῖα ταῦτα παρουσιάζουν τὰ ἀκόλουθα πλεονεκτήματα:

α') Ἰδρύονται ἐπὶ εὐρυτέρας βάσεως τῶν νῦν λειτουργούντων, ἤτοι ἐπὶ τοῦ πλήρους δημοτικοῦ σχολείου τῶν ἐξαταξίω καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆς τετάρτης τάξεως αὐτοῦ.

β') Ἐχοντα ὑπ' ὄψει τὴν ὑπὸ τοῦ πλήρους δημοτικοῦ σχολείου παρεχομένην γενικήν μόρφωσιν παρέχουν εἰς τοὺς τροφίμους των διὰ καταλλήλου προσωπικοῦ γενικῆν μόρφωσιν

πληρεστέραν εκείνης και δὴ τσαύτην και τοιαύτην, ὅση και οἷα θὰ εἶναι ἀπαραίτητος εἰς αὐτοὺς διὰ τὸν πρακτικὸν και κοινωνικὸν τῶν βίον. Κατορθώνουν δὲ τοῦτο, διότι ἔχουν πρῶτα γραμμα γενικῆς μορφώσεως ἴδιον, αὐτοτελεῆς και ἀνάλογον πρὸς τὸν σκοπὸν τῶν, οὐχὶ δὲ ἀντίστοιχον πρὸς τὸ πρόγραμμα ἄλλων μορφωτικῶν σχολείων.

γ') Παρέχουν εἰς τοὺς τροφίμους τῶν τὴν προσήκουσαν ἐπαγγελματικὴν προπαρασκευήν. Ἡ προπαρασκευὴ αὕτη ἐπὶ τοῦ παρόντος ἱκανοποιεῖ τὴν γεωργικὴν, τὴν ἐμπορικὴν, τὴν βιοτεχνικὴν και τὴν οἰκοκυρικὴν κατευθύνειν, δύναται δ' ὅμως σὺν τῷ χρόνῳ νὰ ἱκανοποιήσῃ και ἄλλας κατευθύνσεις. Τὰ ἀστικά σχολεῖα τῆς βιοτεχνικῆς κατευθύνσεως προπαρασκευάζουν ἐπὶ τοῦ παρόντος διὰ τὰ ἐπαγγέλματα τοῦ ξυλουργοῦ, τοῦ μεταλλοτέχνου, τοῦ ὑδραυλικοῦ, τοῦ ἠλεκτροτεχνίτου και τοῦ ἀγγειοπλάστου, σὺν τῷ χρόνῳ δ' ὅμως θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ προπαρασκευάζουν και δι' ἄλλα βιοτεχνικὰ ἐπαγγέλματα.

δ') Μολονότι εἶναι αὐτοτελεῆ σχολεῖα γενικῆς ἅμα και ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως, δὲν ἀποστεροῦν εἰς τοὺς δεξιούς ἐκ τῶν ἀποφοίτων τῶν τὸ δικαίωμα τῆς ἀνωτέρας ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως διὰ τῆς ἐγγράφης εἰς μέσας και δι' αὐτῶν εἰς ἀνωτάτας σχολὰς τῆς αὐτῆς ἐπαγγελματικῆς κατευθύνσεως.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει πάντα τὰ ἀνωτέρω πεποιθήμεν, ὅτι ὁ προκείμενος Ἀναγκαστικὸς Νόμος θέλει τύχει τῆς Ὑψηλῆς ἐγκρίσεως Ὑμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ . . . Ἰουνίου 1939.

Εὐλαβῆς τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος
θεράπων

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου
και Ὑπουργὸς τῶν Ἐκπαιδευτικῶν και Ἐθνικῆς Παιδείας

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

Ἀναγκ. Νόμος ὑπ' ἀριθ. 1800. 1939

Περὶ Ἀστικῶν Σχολείων ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

(Ἐφημ. Κυβερν. 244|476|1939 Τεύχος Α').

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ὑμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν και διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.

Πρὸς ἐξυπηρέτησιν πνευματικῶν και πρακτικῶν ἀναγκῶν τῆς ἀστικῆς τάξεως, ἰδρύονται ἐν τῷ Κράτει ἀστικά σχολεῖα ἀμφοτέρων τῶν φύλων, τὰ ὁποῖα τοῦτο μὲν παρέχουν γενικὴν μόρφωσιν, ἀνθρωπιστικὴν και πραγματικὴν εὐρυτέραν και βα-

θυτέραν τῆς ὑπὸ τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως παρεχομένης καὶ ἀπαραίτητον διὰ πᾶσαν ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀξιόλογον δράσιν, τοῦτο δὲ προπαρασκευάζουσιν ἐνεργῶς διὰ τὸν ἐπαγγελματικὸν καὶ πρακτικὸν καθόλου βίον.

Ἄρθρον 2.

1. Τὰ ἀστικά σχολεῖα ἔχουν τρεῖς τάξεις ἐνιαυσίους, ἐγγράφονται δὲ εἰς τὴν πρώτην τάξιν αὐτῶν κατόπιν ἐπιτυχῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων οἱ ἔχοντες ἀπολυτήριον δημοτικοῦ σχολείου.

2. Πᾶσα τάξις ἀστικοῦ σχολείου, ἔχουσα πλείονας τῶν 60 μαθητῶν, διαίρεται εἰς τμήματα, ὧν ἕκαστον δέον νὰ μὴ περιλαμβάνῃ μαθητὰς, ὑπερβαίνοντας τὸν ἀνωτέρω ἀριθμὸν.

3. Τὰ ἀστικά σχολεῖα ἐκατέρου τῶν φύλων καταργοῦνται, ἂν ὁ μέσος ὅρος τῶν ἐπὶ μίαν τριετίαν ἐξετασθέντων μαθητῶν πασῶν τῶν τάξεων αὐτῶν εἶναι κατώτερος τῶν 50. Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης παραγράφου δὲν ὑπάγονται τὰ ὑπὸ δῆμων ἢ κοινοτήτων ἢ κληροδοτημάτων ἢ κοινωφελῶν ἰδρυμάτων συντηρούμενα.

Ἄρθρον 3.

1. Ἀστικά σχολεῖα ἀρρένων ἱδρύονται διὰ Βασιλικῆς Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Οἰκονομικῶν μετὰ γνώμην τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐκπαιδεύσεως εἰς πόλεις ἢ κωμοπόλεις ἐν αἷς ἐλειτούργουν μέχρι τοῦδε τὰ διὰ τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθ. 770 τοῦ 1937 συσταθέντα ἀστικά σχολεῖα ἀρρένων, ὡς καὶ εἰς ἐχούσας ἄνω τῶν 3.000 κατοίκων, πλείονα δὲ τοῦ ἐνὸς ἐπιτρέπεται νὰ ἱδρυθῶν εἰς πόλεις ἐχούσας ἄνω τῶν 10.000 κατοίκων.

2. Ἀστικά σχολεῖα θηλέων ἱδρύονται καθ' ὅμοιον τρόπον εἰς πόλεις ἢ κωμοπόλεις, ἐν αἷς ἐλειτούργουν μέχρι τοῦδε τὰ διὰ τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθ. 770 τοῦ 1937 συσταθέντα ἀστικά σχολεῖα θηλέων, ὡς καὶ εἰς ἐχούσας ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων, πλείονα δὲ τοῦ ἐνὸς ἐπιτρέπεται νὰ ἱδρυθῶν εἰς πόλεις ἐχούσας ἄνω τῶν 12.000 κατοίκων.

3. Τὸ σύνολον τῶν ἐν τῷ Κράτει λειτουργούντων ἀστικῶν σχολείων ἀρρένων καὶ θηλέων ὁμοῦ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τα ἑκατὸν εἴκοσι. Εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον δὲν περιλαμβάνονται τὰ ὑπὸ τῶν Δήμων ἢ κοινοτήτων ἢ κληροδοτημάτων ἢ ἐν γένει κοινωφελῶν ἰδρυμάτων συντηρούμενα.

4. Ὅπου δὲν λειτουργεῖ ἴδιον ἀστικὸν σχολεῖον θηλέων δύναται νὰ φοιτοῦν καὶ μαθήτριά εἰς τὸ ἀρρένων.

Ἄρθρον 4.

1. Τὰ ἐν τοῖς ἀστικοῖς σχολείοις διδασκόμενα μαθήματα εἶναι τὸ μὲν μαθήματα γενικῆς μορφώσεως ἢ γενικά, τὸ δὲ μαθήματα ἐπαγγελματικῆς προπαιδεύσεως ἢ εἰδικά.

2. Τὰ γενικά μαθήματα, διδασκόμενα καὶ εἰς τὰς τρεῖς τάξεις τῶν ἀστικῶν σχολείων, εἶναι τὰ ἑξῆς:

- α') Θρησκευτικά.
- β') Νέα Έλληνικά.
- γ') Ιστορία τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν γραμμάτων.
- δ') Γαλλικὴ γλῶσσα.
- ε') Ιστορία καὶ Πολιτειακὴ ἀγωγή.
- στ') Πρακτικὴ Ἀριθμητικὴ μετὰ Λογιστικῆς καὶ Καταστιχογραφίας καὶ Πρακτικὴ Γεωμετρία.
- ζ') Φυσικὴ καὶ Χημεία, Φυσικὴ Ἱστορία, Ὑγιεινὴ καὶ πρῶται βοήθειαι.
- η') Ὀδική.
- θ') Γυμναστικὴ.

3. Τὰ εἰδικὰ μαθήματα, διδασκόμενα εἰς τὰς δύο ἀνωτέρας τάξεις τῶν ἀστικῶν σχολείων, εἶναι σχετικὰ πρὸς τὴν ἐπαγγελματικὴν κατεύθυνσιν ἐκάστου, ἥτις δύναται νὰ εἶναι διὰ μὲν τὰ τῶν ἀρρένων ἡ γεωργικὴ ἢ ἡ ἐμπορικὴ ἢ ἡ βιοτεχνικὴ, διὰ δὲ τῶν θηλέων ἡ οἰκοκυρικὴ καὶ τῶν γυναικείων τεχνῶν ἢ ἡ ἐμπορικὴ ἢ ἡ γεωργικὴ.

4. Τὰ ἐν τοῖς ἀστικοῖς σχολείοις τῆς γεωργικῆς κατευθύνσεως διδασκόμενα εἰδικὰ μαθήματα εἶναι:

- α') Γεωργικὴ Γεωγραφία καὶ ἰδίως τῆς Ἑλλάδος.
- β') Ἀγροτικὴ Οἰκονομία.
- γ') Γεωργία γενικὴ καὶ εἰδική.
- δ') Δενδροκομία καὶ Κηπουρικὴ.
- ε') Ἀμπελοουργία.
- στ') Κτηνοτροφία. Πτηνοτροφία, Μελισσοκομία καὶ Σηροτροφία, καὶ
- ζ') Γεωργικαὶ Βιομηχανίαι.

5. Τὰ ἐν τοῖς ἀστικοῖς σχολείοις τῆς ἐμπορικῆς κατευθύνσεως διδασκόμενα εἰδικὰ μαθήματα, εἶναι:

- α') Ἱστορία τοῦ Ἐμπορίου.
- β') Ἐμπορικὴ Γεωγραφία.
- γ') Ἐμπορευματολογία.
- δ') Ἐμποριολογία.
- ε') Στοιχεῖα τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου καὶ τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας.
- στ') Δακτυλογραφία καὶ Στενογραφία, καὶ
- ζ') Καλλιγραφία.

6. Τὰ ἐν τοῖς ἀστικοῖς σχολείοις τῆς βιοτεχνικῆς κατευθύνσεως διδασκόμενα εἰδικὰ μαθήματα εἶναι :

- α') Τὸ ἐλεύθερον, τὸ γεωμετρικὸν καὶ τὸ διακοσμητικὸν σχέδιον.
- β') Καλλιγραφία.
- γ') Ἡ Εὐλουργικὴ ἢ ἡ Μεταλλοτεχνία ἢ ἡ Ὑδραυλικὴ ἢ ἡ Ἠλεκτροτεχνία ἢ ἡ Ἀγγειοπλαστικὴ.

7. Τὰ δὲ ἐν τοῖς ἀστικοῖς σχολείοις τῆς οἰκοκυρικῆς κατευθύνσεως διδασκόμενα εἰδικὰ μαθήματα εἶναι:

- α') Οἰκιακὴ Οἰκονομία.
- β') Ἐλεύθερον καὶ διακοσμητικὸν σχέδιον.
- γ') Στοιχεῖα Βρεφοκομίας καὶ Νοσηλευτικῆς.
- δ') Κοπτικὴ, Ραπτικὴ καὶ Ὑφανματολογία.
- ε') Πιλοποιία.

στ') Ὑφαντική, Κεντητική καὶ Πλεκτική.

ζ') Μαγειρική.

η') Πλυντική, καὶ

θ') Κηπουρική καὶ Ἀνοθοκομία.

8. Διὰ Βασιλικῆς Διατάγματος, ἐκδιδομένου μετὰ γνώμῃν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐκπαιδεύσεως, δύναται νὰ προστεθοῦν καὶ ἄλλα μαθήματα ἢ νὰ ἀφαιρεθοῦν ἢ τροποποιηθοῦν τινὰ τῶν ἀνωτέρω ἀναγραφόμενων, ἔτι δὲ νὰ προστεθοῦν καὶ ἄλλαι ἐπαγγελματικαὶ κατευθύνσεις εἰς τὰς ἀνωτέρω καθοριζόμενας.

9. Διὰ Βασιλικῆς ἐπίσης Διατάγματος, ἐκδιδομένου μετὰ γνώμῃν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐκπαιδεύσεως, ὀρίζεται τὸ Ἀναλυτικὸν καὶ Ὁρολόγιον Πρόγραμμα τῶν Ἀστικῶν σχολείων.

Ἄρθρον 5.

1. Τὸ προσωπικὸν τὸ διδάσκον τὰ γενικὰ μαθήματα ἐν τοῖς ἀστικοῖς σχολείοις ἀποτελεῖται ἐξ ἐνὸς πρωτοβαθμίου φιλολόγου καθηγητοῦ, ἐξ ἐνὸς δευτεροβαθμίου φιλολόγου ἢ ἐνὸς θεολόγου, ἐξ ἐνὸς πρωτοβαθμίου ἢ δευτεροβαθμίου καθηγητοῦ τῶν φυσικῶν ἢ τῶν μαθηματικῶν, ἐξ ἐνὸς καθηγητοῦ ἢ διδασκάλου τῆς Γαλλικῆς καὶ ἐξ ἐνὸς καθηγητοῦ ἢ διδασκάλου τῆς Γυμναστικῆς, δυναμένου νὰ ἀναλάβῃ καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὀδικῆς ἢ ἀντὶ τούτου ἐξ ἐνὸς πτυχιούχου δημοδιδασκάλου, διδάσκοντος τὴν τε Γυμναστικὴν καὶ τὴν Ὀδικὴν καὶ λαμβανομένου ἐκ τῶν εὐδοκίμως ὑπηρετούντων ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ τοῦλάχιστον Γραμματέως Α' τάξεως, δυναμένου νὰ προαχθῇ μετὰ ἐξαετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ἐν ἐκάστῳ βαθμῶ μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ Τμηματάρχου Β' τάξεως.

2. Εἰς τὰ ἀστικά σχολεῖα τῶν θηλέων τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν ἀποτελεῖται ἐκ θηλέων, μόνον δ' ἐν ἑλλείψει τοιούτων δύναται νὰ τοποθετῶνται καὶ ἄρρενες.

3. Διὰ Βασιλικῆς Διατάγματος, ἐκδιδομένου κατόπιν γνωματεύσεως τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν, θέλει κανονισθῆ τὸ προσωπικὸν τῶν διδασκόντων τὰ εἰδικὰ μαθήματα ἐν τοῖς ἀστικοῖς σχολείοις, ὡς καὶ τῶν βοηθῶν αὐτῶν, ἔτι δὲ καὶ ἡ διαβάθμισις, ἡ μισθοδοσία, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑποχρεωτικῶν ὥρων διδασκαλίας καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐπιθεωρήσεως τούτων.

4. Ἐπὶ παντὸς τοῦ διδακτικοῦ καὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀστικῶν σχολείων διοικητικὴν καὶ πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ἀσκοῦσι μέχρι τοῦ καταρτισμοῦ ἰδίων πρὸς τοῦτο ὄργανων, τὰ οἰκεῖα Ἐποπτικὰ Συμβούλια Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ἐξ ὧν τὰ Ἐπαπτικά Συμβούλια Μέσης Ἐκπαιδεύσεως ὀρίζουν καὶ τοὺς διευθυντὰς τῶν σχολείων τούτων.

5. Ἡ ἐπιθεωρήσις τῶν ἐν τοῖς ἀστικοῖς σχολείοις διδασκόντων τὰ γενικὰ μαθήματα καθηγητῶν καὶ διδασκάλων διενεργεῖται ὑπὸ τῶν οἰκειῶν Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

6. Αἱ ὑποχρεωτικαὶ καθ' ἑβδομάδα ὥραι διδασκαλίας τοῦ μὲν Διευθυντοῦ ἐκάστου ἀστικοῦ σχολείου εἶναι 16—18, τοῦ δὲ

λοιπού προσωπικού του διδάσκοντος τὰ γενικά μαθήματα 22—26.

7. Ἐφ' ὅσον ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ ἀστικού σχολείου λειτουργεῖ καὶ σχολεῖον Μέσης Ἐκπαιδευσεως, οἱ ἐν τούτῳ διδάσκοντες καθιγγηταὶ ὀφείλουσιν νὰ διδάσκουσιν καὶ ἐν τῷ ἀστικῷ σχολείῳ γενικά τούτου μαθήματα πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὑποχρεωτικῶν ὥρων διδασκαλίας καὶ τὰνάπαλιν, πέραν δὲ τούτων ἐπὶ τῷ κεκανονισμένῳ ἐπιμισθίῳ.

8. Τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῶν Ἀστικῶν σχολείων, διοριζόμενον δι' ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου τῇ προτάσει τοῦ οἰκείου Ἐποπτικῆς Συμβουλίου, ἀποτελεῖται ἐξ ἐνός ἐπιστάτου ἢ κηπουροῦ ἢ φύλακος, ὑπηρετούντος ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ κλητῆρος Α' τάξεως καὶ μιᾶς καθαριστρίας, ὑπηρετούσης ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ κλητῆρος Β' τάξεως.

Ἄρθρον 6.

Δι' ἐξόδα ἐγκαταστάσεως ἐκάστου ἀστικού σχολείου ἀναγράφεται ἐφ' ἀπαξ πίστωσις δραχμῶν 50.000, κατ' ἔτος δὲ δι' ἐξόδα συντηρήσεως αὐτοῦ, ἀγορὰν μηχανημάτων, ὑλικῶν κλπ. πίστωσις δραχμῶν 25.000. Διὰ Βασιλικῆς Διατάγματος θέλει ὀρισθῆ ὁ τρόπος τῆς διαθέσεως τῶν ὡς ἄνω ἀναγραφομένων ποσῶν.

Ἄρθρον 7.

Ὁ Δήμος ἢ ἡ Κοινότης, ἐν ἣ λειτουργεῖ ἀστικὸν σχολεῖον, ὑποχρεοῦται νὰ παραχωρήσῃ εἰς ἰδιοκτησίαν αὐτοῦ ἔκτασιν γῆς ὀκτὼ τοῦλάχιστον στρεμμάτων, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀστικῷ σχολείῳ γεωργικῆς κατευθύνσεως, προκειμένου δὲ περὶ ἀστικῷ σχολείῳ ἄλλης κατευθύνσεως, ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς αὐτὸ συνδρομὴν ἐκ πέντε χιλιάδων τοῦλάχιστον δραχμῶν ἑτησίως.

Ἄρθρον 8.

1. Ἡ λειτουργία τῶν διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ἰδρυομένων ἀστικῶν σχολείων θέλει ἀρχίσῃ ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1939—1940, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ὁποίου καταργοῦνται πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 770 τοῦ 1937 συσταθέντα ἀστικά σχολεῖα.

2. Οἱ κεκτημένοι ἐνδεικτικὸν τῆς Α' τάξεως, ὡς καὶ οἱ μὴ τυχόντες ἐνδεικτικῷ τῆς Β' τάξεως τῶν διὰ τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 770 τοῦ 1937 συσταθέντων ἀστικῶν σχολείων ἐγγράφονται εἰς τὴν ΣΤ' τάξιν τῶν πλήρων δημοτικῶν σχολείων ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως ἢ καὶ εἰς τὴν Β' τάξιν τῶν Γυμνασίων, κατόπιν ἐπιτυχοῦς κατατακτηρίου δοκιμασίας, ἢς τὰ καθέλαστα κανονισθῶσιν διὰ Β. Δ.

3. Οἱ μὴ τυχόντες ἐνδεικτικῷ τῆς Α' τάξεως τῶν ὡς ἄνωτέρω Ἀστικῶν σχολείων ἐγγράφονται εἰς τὴν Ε' τάξιν τῶν πλήρων δημοτικῶν σχολείων.

4. Οἱ κεκτημένοι ἐνδεικτικὸν τῆς Β' τάξεως τῶν αὐτῶν ἀστικῶν σχολείων δικαιοῦνται νὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὴν Α' τάξιν τῶν διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ἰδρυομένων ἀστικῶν σχολείων ἢ καὶ

εις την Γ' τάξιν τῶν Γυμνασίων, ἀλλὰ κατόπιν κατατακτικῆς δοκιμασίας, ἧς τὰ καθέκαστα κανονισθῆσονται διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ἄρθρον 9.

Ἡ κυριότης τῶν διδακτηρίων καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτῶν, ἢ εἰς μετρητὰ περιουσία καὶ πᾶσα ἀπαίτησις ἢ ὑποχρέωσις κατὰ ἢ ὑπὲρ τρίτων τῶν σχολικῶν ταμείων τῶν ὡς ἀνωτέρω καταργουμένων ἀστικῶν σχολείων μεταβιβάζονται ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως εἰς τὰ σχολικὰ ταμεία τῶν εἰς ἀντικατάστασιν αὐτῶν ἰδρυομένων διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ἀστικῶν σχολείων, ἢ ἐν περιπτώσει μὴ ἰδρύσεως τοιούτων, ἀποφάσει τοῦ οἰκείου Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως εἰς ἄλλα σχολεῖα δημοτικῆς ἢ μέσης ἐκπαιδεύσεως λειτουργοῦντα ἐν τῇ ἔδρᾳ τῶν καταργηθέντων ἀστικῶν.

Ἄρθρον 10.

1. Τὰ τῶν ἐγγραφῶν, μετεγγραφῶν, ποινῶν, εἰσιτηρίων, προαγωγικῶν καὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων, ἀπουσιῶν κτλ. τῶν μαθητῶν τῶν Ἀστικῶν σχολείων θέλουσιν ὀρισθῆ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος.

2. Τὰ ἐκπαιδευτικὰ τέλη ἐγγραφῆς καὶ ἀνανεώσεως ἐγγραφῆς τῶν μαθητῶν τῶν τριῶν τάξεων τῶν διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ἰδρυομένων ἀστικῶν σχολείων εἶναι τὰ καθοριζόμενα διὰ τὰς τρεῖς ἀνωτέρας τάξεις τῶν μέχρι τοῦδε πεντατάξιων ἀστικῶν σχολείων. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰ τέλη μετεγγραφῆς, ἐνδεικτικῶν, προαγωγῆς καὶ ἀποδεικτικῶν ἐν γένει τίτλων σπουδῶν τῶν ἀστικῶν σχολείων, ὡς καὶ τῶν Ἀπολυτηρίων τῶν σχολείων τούτων.

Ἄρθρον 11.

Ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ παρόντος Νόμου προβλεπομένων δαπανῶν καὶ τὸν τρόπον τῆς διαθέσεως τῶν τελῶν ἐγγραφῆς καὶ ἀνανεώσεως ἐγγραφῆς τῶν μαθητῶν τῶν διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ἰδρυομένων ἀστικῶν σχολείων, ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1218 (1938) Ἀναγκαστικοῦ Νόμου.

Ἄρθρον 12.

Οἱ ἔχοντες ἀπολυτήριον ἀστικοῦ σχολείου κέντηνται πρῶτοντα πρὸς κατάληψιν κατωτέρων δημοσίων θέσεων ἀντίστοιχα πρὸς τὰ τῶν ἀποφοίτων τῶν τέως Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Ἡμιγυμνασίων, δύνανται δὲ κατόπιν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων καὶ ἐγγραφῶντα εἰς μέσας ἐπαγγελματικὰς σχολὰς τῆς αὐτῆς κατευθύνσεως πρὸς τὴν τοῦ ἀστικοῦ σχολείου, ἐξ οὗ ἀπεφοίτησαν, ἢτοι ἐμπορικὰς, γεωργικὰς, δασολογικὰς, πολυτεχνειακὰς κλπ., αἱ δὲ ἔχουσαι ἀπολυτήριον ἀστικοῦ σχολείου θη-
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

λέων και εις τὰ Διδακταλεία τῶν νηπιαγωγῶν καὶ τὴν Χαρκοπέειον Ἀνωτέραν Οἰκοκυρικὴν Σχολήν.

Ἄρθρον 13.

Καταργεῖται πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου, ὅστινος ἡ ἰσχὺς ἀργεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰουνίου 1939.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β΄

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

Τὰ Μέλη

I. ΜΕΤΑΞΑΣ, ΑΓΙΣ ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, I. ΔΟΥΡΕΝΤΗΣ, ΑΝΔΡ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ, ΑΓΓ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Γ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ, Α. ΚΟΡΙΖΗΣ, Γ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Ν. ΣΠΕΝΤΖΑΣ, Σ. ΠΟΛΥΖΩΓΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ, Π. ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΣ, Κ. ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΗΣ, Κ. ΜΑΝΙΑΔΑΚΗΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰουνίου 1939.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός

ΑΓΙΣ ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

024000028251

